

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİMİ BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ,
MÜZİK DERS KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DÜZEYİ VE
DERSE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Vahide Bahar YİĞİT

Hazırlayan

Şakir NEVRUZ

KONYA-2018

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİMİ BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ,
MÜZİK DERS KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DÜZEYİ VE
DERSE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ

Danışman

Dr. Öğretim Üyesi Vahide Bahar YİĞİT

Hazırlayan

Şakir NEVRUZ

KONYA-2018

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Şakir NEVRUZ
	Numarası	148309021009
	Ana Bilim Dalı	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ
	Bilim Dalı	MÜZİK EĞİTİMİ
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tezin Adı	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ DERSİNİN KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENME STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

12/07/2018
Öğrencinin
Adı Soyadı İmzası
Şakir NEVRUZ

YÜKSEK TEZİ KABUL FORMU

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü	 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
---	---	---

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Şakir NEVRUZ
	Numarası	148309021009
	Ana Bilim Dalı	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ
	Bilim Dalı	MÜZİK EĞİTİMİ
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Dr. Öğrt. Üye.Vahide Bahar YİĞİT
	Tezin Adı	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ DERSİNİN KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENME STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ DERSİNİN KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENME STİLLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ başlıklı bu çalışma 12/07/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Önvanı Adı Soyadı	İmza
Danışman	Dr. Öğrt. Üye.Vahide Bahar YİĞİT	
Jüri Üyesi	Prof.Dr.Sema Sevinç	
Jüri Üyesi	Doç.Dr. Oğuz Karakaya	

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitimi Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

ÖNSÖZ

Müzik eğitimi bireyin öğrenme yaşantıları açısından önemli bir değer taşımaktadır. Özellikle çocuğun her seviyedeki okul yaşantıları boyunca verilecek doğru, bilinçli, sistematik bir müzik eğitimi onun bilişsel başarısında, bununla doğru orantılı olarak da öğrenim hayatı boyunca akademik başarısında olumlu etkiler yaratacaktır. Müzik öğretmenleri, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini dikkate almaları durumunda öğrencilerin derslerinde daha aktif olmaları beklenmektedir. Müzik eğitiminde kazanımların düşük düzeyde gerçekleşmesi; öğretmenlerin, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini hangi düzeyde dikkate aldıkları sorusunun ele alınması gerekmektedir. Müzik eğitimine çok yönlü katkı sağlamayı amaçlayan bu yüksek lisans tezinin başlangıcından sonuçlandırılmasına kadar her aşamasında yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen değerli hocam ve danışmanım Sayın Dr. Öğretim Üyesi Vahide Bahar YİĞİT'e, Bölüm Başkanımız Sayın Prof. Dr. Sema SEVİNÇ'e ve Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalındaki tüm hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Şakir NEVRUZ

Mayıs 2018, Konya

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitimi Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Şakir NEVRUZ
	Numarası	148309021009
	Ana Bilim / Bilim Dalı	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ/ MÜZİK EĞİTİMİ
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Vahide Bahar YİĞİT
	Tezin Adı	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ, MÜZİK DERS KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞME DÜZEYİ VE DERSE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışmada Ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerin öğrenme stilleri, müzik dersi kazanımları ve müzik dersine yönelik tutumları sınıf düzeyleri ve cinsiyetleri açısından incelenmiştir. Araştırma 2017-2018 öğretim yılında Konya İl merkezinden bir özel ortaokulda gerçekleştirilmiştir. Karşılaştırmalı ilişkisel tarama modeline göre desenlenen çalışmada ‘Kolb’un Öğrenme Stilleri Envanteri’ ve araştırmacı tarafından geliştirilen ‘Ortaokul Müzik Dersi Tutum Ölçeği’ kullanılmıştır.

Araştırmada toplanan verilerin analizi sonucu

- Öğrenciler genel olarak müzik dersi kazanımlarına çok yüksek düzeyde ulaşmışlardır. Bununla birlikte 6 sınıf öğrencilerinin bir kazanımda “İyi”, diğer kazanımlarda ise “Çok İyi” düzeyde müzik dersinin kazanımlarını elde ettikleri görülmüştür.
- Öğrencilerin cinsiyetleri açısından müzik dersi tutumları farklılık göstermektedir. Kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha yüksek ve olumlu tutumlara sahiptir.

- Öğrencilerin cinsiyetleri açısından müzik dersi kazanımları farklılık göstermektedir. Kız öğrenciler erkek arkadaşlarından daha yüksek düzeyde müzik dersi kazanımları elde etmişlerdir.
- Öğrencilerin sınıf düzeyleri açısından müzik dersi tutumları farklılık göstermektedir. 6. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler 7. sınıftaki öğrencilerden daha yüksek ve olumlu tutum puanları elde etmişlerdir. Sınıf düzeyi arttıkça müzik derslerine yönelik olum tutum düşmektedir.
- Öğrencilerin sınıf düzeyleri açısından müzik dersi kazanımları farklılık göstermektedir. Sınıf düzeyi arttıkça müzik ders başarısı artmaktadır
- Öğrencilerin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutum puanları farklılık göstermektedir. Yerleştiren ve çoklu öğrenme stillerine sahip öğrenciler diğer stillere sahip akranlarına kıyasla müzik dersine yönelik daha olumlu tutumlar sergilemektedir.
- Öğrencilerin öğrenme stilleri açısından müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları ile kazanımlara ulaşma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Müzik Dersi, Öğrenme Stilleri, Tutum, Cinsiyet, Sınıf Düzeyi

TC
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitimi Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Şakir NEVRUZ
	Numarası	148309021009
	Ana Bilim / Bilim Dalı	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ/ MÜZİK EĞİTİMİ
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Vahide Bahar YİĞİT
Tezin İngilizce Adı	INVESTIGATION OF LEARNING STYLES OF MIDDLE SCHOOL STUDENTS, REALIZATION LEVELS OF MUSIC COURSE ACQUISITIONS AND THE ATTITUDES TOWARDS THE COURSE	

SUMMARY

In this research learning styles of middle school students in 6th and 7th grade of middle school, music course acquisitions and their attitudes towards the course were analyzed in terms of level of the grades and gender. The research was carried out in a private secondary school from the center of Konya in the academic year of 2017-2018. 'Kolb Learning Style Inventory' and 'Secondary School Music Instruction Attitude Scale' developed by the researcher were used in the research designed according to the comparative relational survey model.

Result of analysis of data collected in the research:

- In general the students have reached a very high level in music course acquisitions. In addition, it was observed that the 6th grade students achieved "GOOD" in one of the acquisitions and in the others reached "Very Good" level.
- The music course attitudes of the students differ in terms of their genders. Female students have higher and more positive attitudes than male students.

- Music classroom attitudes differ in terms of class levels of students. Students in the 6th grade had higher and positive attitude scores than students in the 7th grade. As the class level increases, the attitude towards music lessons decreases.
- According to the students' learning styles, attitude scores for music lessons are different. Students accommodates and have multiple learning styles exhibit more positive attitudes towards music lessons than their peers with other styles.
- There was no significant difference between music course acquisitions in terms of students' learning styles.
- No significant relationship has been observed between the music course attitudes of students attending middle school and their acquisition levels.

Keywords: Middle School, Music Course, Learning Styles, Attitude, Gender, Class Level

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	ii
YÜKSEK TEZİ KABUL FORMU.....	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1
Alt Problemler.....	2
Varsayımlar.....	3
Sınırlılıklar	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
1.1 Müziğin Önemi	4
1.2 Müziğin Eğitimsel Yönü.....	5
1.3 Müzik Eğitimi ve Öğretimi.....	9
1.4 Ortaokul Müzik Öğretim Programı.....	11
1.5 ÖĞRENME STİLLERİ	17
1.5.1 Öğrenme Stillerinin Sınıflanması	20
1.5.2 Öğrenme Stillerinin Önemi.....	32
1.5.3 Öğrenme Stilleri Konusunda Öğretmen ve Öğrencilere Öneriler	34
1.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	38
BÖLÜM II	42
Yöntem.....	42
Araştırma Grubu	43
Veri Toplama Araçları	44
Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri	44
Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği	44

Ortaokul Müzik Dersi Kazanım Değerlendirme Formu	47
Verilerin Analizi	51
BÖLÜM III	53
BULGULAR.....	53
BÖLÜM IV	63
Sonuçlar ve Öneriler	63
KAYNAKÇA.....	66
EKLER.....	72
Ek 1.Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı	72
Ek-2. Ölçek ve Formlar	72
Ek-2. Ölçek ve Formlar	73
ÖZGEÇMİŞ	80

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Çalışmanın Değişkenleri	42
Tablo 2. Ortaokul Öğrencileri Müzik Dersi Kazanımları, Tutumları ve Öğrenme Stilleri Araştırmasının Süreci	42
Tablo 3 Araştırma grubunun öğrenme stillerine göre dağılımı	43
Tablo 4 Müzik Dersi Tutum Ölçeği Tanımlayıcı İstatistikleri	44
Tablo 5 Müzik Dersi Tutum Ölçeği Faktör Yükleri ve Item-Total Korelasyon Sonuçları	46
Tablo 6 Sınıf Müzik Dersi Kazanım Ölçeği Item-Total Korelasyon Sonuçları	49
Tablo 7 Sınıf Müzik Dersi Kazanım Ölçeği Item-Total Korelasyon Sonuçları	50
Tablo 8 Araştırmada Kullanılan İstatistiksel teknikler	51
Tablo 9 Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeyleri.	53
Tablo 10 Ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeyleri	54
Tablo 11 Ortaokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Müzik Dersine Yönelik Tutum Puanlarının Karşılaştırılması	55
Tablo 12 Ortaokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Müzik Dersi Kazanımlarının Karşılaştırılması	56
Tablo 13 Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Müzik Dersine Yönelik Tutum Puanlarının Karşılaştırılması	57
Tablo 14 Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Göre Müzik Dersi Kazanımlarının Karşılaştırılması	58
Tablo 15 Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutum puanlarının Karşılaştırılması üzerinde	59
Tablo 16 Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenme Stillere Göre Müzik Dersi Kazanım Puanlarının Karşılaştırılması Üzerinde	61
Tablo 17 Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersi Kazanımları ile Tutumları Arasındaki İlişkiler	61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Şekil Ortaokul Müzik Dersi Öğrenme Alanları .	12
Şekil 2 Ortaokul Müzik Dersi Temel Yetkinlikleri	14
Şekil 3 Yapılandırmacı Müzik Eğitimi	16
Şekil 4 Dunn Öğrenme Stilleri	18
Şekil 5 VARK Öğrenme Stillerinin Dört Boyutu.....	19
Şekil 6 Görsel Öğrenen Çocuklar.....	21
Şekil 7 İşitsel Öğrenen Çocuklar.....	22
Şekil 8 Kinestetik Öğrenme Stili.....	23
Şekil 9: Kolb Öğrenme Stilleri Modeli	26
Şekil 10 Kolb Öğrenme Stilleri Döngüsü.....	28
Şekil 11 Kolb Öğrenme Stillerinin 4 Boyutu	28

GİRİŞ

21. yüzyılın tüm dünyada siyaset, ekonomi ve toplumlarda eşi görülmemiş değişiklikler getireceğinden kuşku yoktur. Bilim ve teknoloji, yeni bilgi genişleyerek, yaygınlaşarak ilerlemektedir. Tüm bu gelişmelerin insanlığın geçim ve geleceği üzerinde geniş kapsamlı etkileri ortaya çıkmaktadır. Bilgiye dayalı ve dinamik olarak değişen çevre ve durumla yüzleşildiğinde, bilginin esnek bir şekilde işlenmesi ve problemlerin yaratıcı bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Yılmaz ve Sünbül'e göre (2002) "Eğitim bireylerin kendi potansiyellerini geliştirmelerine, bilgi inşa etmelerine ve kişisel kaliteyi geliştirmelerine olanak sağlar". Gelecekte karşılaşılan zorlukları karşılamak için, okullar öğrencilerin daha geniş perspektifler, yaratıcı düşünme, zengin bilgi, esneklik ve güçlü bir bağlılık duygusu geliştirmek için önemli bir misyona sahiplerdir. Böyle sağlam bir temelde, öğrenciler yaşam boyu öğrenmeye katılabilir ve gelecekteki zorlukları karşılamak için kendilerini sürekli olarak geliştirebilirler. Her gün genel olarak sanatın tüm boyutlarını özelde ise müziği deneyimleme fırsatlarımız var ve onlar bir şekilde günlük hayatımızın bir parçasıdır.

Gençaydın'a göre (1997) sanat eğitimi, tüm düzey ve kademelerde eğitimin önemli bir unsuru olarak görülebilir. Bununla birlikte sanatın bir estetik, özgünlük ve çok yönlü yaratıcılık unsuru olduğunu göz önüne alırsak, sanatın tüm dallarında gerçekleştirilecek eğitimlerin müzik alanına özgü çok özel kural ve ilkelerinin olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bu nedenle, bütün sanat alanlarında gerçekleştirilecek eğitimin genel sistem içerisindeki yerinin çok iyi tespit edilmesi gerekiyor. Sanat eğitimi, kişilerin bilişsel, psikolojik ve psikomotor eğitimi bütünlüğü içinde estetik duyarlılık, düşünce ve hassasiyetin geliştirilmesini kabiliyet ve çok yönlü yaratıcılık becerisinin zenginleştirilmesini, sanatsal ürün ve değerlere ilgi duyma ve anlamlandırma durumlarını kapsamaktadır.

Farklı sanat dallarında olduğu gibi müzik sanatının da bir ileti ve uyarımı vardır ve duyular vasıtası ile insan zihnine seslenir. Bununla birlikte diğer sanatlardan farklı bir şekilde tınılarla konuştuğu için yani iletisini tınılarla ortaya koyduğu için onun bu yönü doğrudan anlaşılmaz, o nedenle duygulara seslendiği düşünülür. Müzik eğitimi

almamış olan kimse, zihinsel süreçleri hiç işe karışamayacağı için müziğin iletisine ve içerdiği sanatsal uyarımlarına çoğunlukla kapalı kalır (İpşiroğlu, 1998: 41). Müzikle ilgili tüm eğitim süreçlerinin bireyin duyuşsal ve psikomotor davranışlarındaki olumlu kazanımlarının yanı sıra, öğrenenin zihinsel süreçlerinde de önemli ölçüde etkili faktör olduğu bir çok çalışmada bilimsel olarak tespit edilmiştir (Şendurur ve Barış , 2002: 168).

Sanat disiplinlerinin, öğretmenler tarafından ilköğretim düzeyinde öğretilbileceği varsayımı, müzik öğretmeni yetiştiricileri, üniversite yönetimleri ve alan uzmanları arasında tartışmaya neden olmaya devam etmektedir (Stevens-Ballenger, Jeanneret & Forrest, 2010). Müzik ve sanat eğitiminde içerik, pedagoji ve birincil genel öğretmen eğitimi derslerinin odağı üzerine 30 yıllık bir araştırmadan sonra, üç ana konu öne çıkmıştır: Sanat öğretmenliği eğitimine verilen zaman eksikliği; Sanatla ilgilenen öğretmenlerin güven eksikliği; ve geçmiş deneyimin hizmet öncesi öğretmen adaylarının sanat eğitimi ile etkileşimi üzerindeki etkisidir. (Garvis & Riek, 2010).

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi; Ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri, müzik ders kazanımlarının gerçekleşme düzeyi ve derse yönelik tutumların incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

- 1: Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları ne düzeydedir?
- 2: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 3: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 4: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 5: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

6: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

7: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

8: Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları ile tutumları arasında anlamlı ilişki var mıdır?

Varsayımlar

Araştırmada kullanılan öğrenme stilleri ölçeği, müzik ders kazanım değerlendirme formu ve müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin geçerli ve güvenilir olduğu, çalışma grubunun değerlendirme açısından gerçeği yansıttığı varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma 2017-2018 eğitim – öğretim yılında Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Özel Esentepe Orta okulundaki 6. ve 7.sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik öğrenme stilleri, derse yönelik tutumları, ders kazanımları ve başarılarıyla sınırlıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1 Müziğin Önemi

Wilson'un (1998: 46) müziğin çocuklar üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçladığı çalışmada müzik temelli faaliyetlerin çocukların göz-el koordinasyonları, uzay-şekil zaman algıları, hafızaları, görsel, işitsel ve iletişim becerileri üzerinde olumlu yönde anlamlı çıktılarının olduğunu bulmuştur. Aynı zamanda müziksel etkinliklerin konsantrasyonu, sosyal ve bireysel farkındalığı arttırdığını gözlemlemiştir.

Mccormick, ve Mcpherson'un (2006: 332) gerçekleştirdiği bir çalışmada müzik, çocukların zihinsel potansiyelleri üzerinde önemli etkiler ortaya çıkarmaktadır. Müzikle desteklenmiş ortamlarda bulunma çocukların hızlı ve doğru karar verme becerilerini, algılama düzeylerini ve hareket yada bir iş üzerinde iken kendilerini izleme ve anlamlandırma yeterliklerini geliştirmektedir.

Okul öncesinden yükseköğretime, örgün eğitimden yaygın eğitime, okul içinde ve dışında bireylerin tüm yaşamlarında çok önemli bir etken olan müzik, Uçan'a göre (1997: 10) "Duygu, zihin, tasarım, anlamlandırma temelinde, etkili bir hedef ve usulle, bilinçli bir estetik yaklaşımıyla bir araya getirilmiş seslerle harmanlayıp sunan oldukça anlamlı bir bütündür" şeklinde açıklanmıştır.

Bireylerin yaşamlarında müzik, başlı başına bir eğitim ve öğrenme alanı ve çok önemli bir araçtır. Tüm eğitim kademelerinde müzik, bireylerin zihinsel, duyuşsal ve psikomotor yönünden çok yönlü olarak gelişimini ortaya çıkarıcı bir etkiye sahiptir (Barış ve Özata, 2009: 28).

Son yıllarda gelişmekte ve gelişmiş olan ülkelerde müzik eğitimine yönelik eğitim ve hassasiyetin arttığı görülmektedir. Bunun en önemli nedeni gelişmiş teknolojiler, sosyal medya ve iletişim platformlarının müzikle daha zengin ve nitelikli hale gelmesi, bu konuda yapılan araştırma ve çalışmaların bulgularına göre müzik eğitiminin tüm

alanlarda kalite ve başarıyı destekleyici bir role sahip olmasıdır . Bu araştırmalardan bazılarına ilişkin bulgular aşağıda sunulmuştur.

Müzik eğitimi, estetik duyarlılığın ve insanın entelektüel ve ahlaki takiplerinin gelişmesine önemli ölçüde katkıda bulunur. Öğrencilerin yaratıcı zekasını, ulusal kimlik duygusunu, esnekliği ve açıklığı ve başkalarına saygıyı besler. Müzik eğitiminin önemi hem eski Çin hem de Yunanistan'da yaşamın tüm boyutlarında öne çıkarılmıştır. Örneğin, eski Çin'in büyük düşünürü, politikacı ve eğitimcisi olan Konfüçyüs, müziğin kişisel öğrenim için çok önemli olduğunu ve sadece müzikle birlikte eğitim aldığı mü-kemmelliğe ulaşabileceğini belirtmiştir. Bu nedenle, müzik eğitimi Konfüçyüs'ün “Altı Sanat” dalı arasında öğretimde öncelik tanınması gereken bir disiplin olarak görülmektedir . Dahası, Konfüçyüs “müziğin kültürü ve geleneği şekillendirmek ve dönüştürmek için etkili bir araç olduğunu” vurgulamış ve müziğin toplumdaki ahlaki değerleri geliştirmede olumlu bir etkisi olduğunu ifade etmiştir (Abeles ve ark., 1994).

1.2 Müziğin Eğitimsel Yönü

Müzik, iletişim, duygusal ve kültürel ifadeler için yalnızca önemli ve temel bir yol değil, aynı zamanda çocukların entelektüel, fiziksel ve zihinsel gelişimi için de çok önemlidir. İnsanoğlunun eşsiz kaliteyi, dilleri kesinlikle değiştirilemeyen hayal gücünü ve ifade duygularını egzersiz için kullanması için sınırsız alan sunar. Müzik, her bireyin büyüme sürecinde problemleri yaratmak, öğrenmek ve çözmek için kullanabileceği bir zeka olarak kabul edilebilir. Başka bir deyişle, her öğrencinin müziğin zekası ve potansiyeli, müzik öğrenmesi ve müzik eğitimine hakkı vardır. Müzik etkinliklerine katılım, öğrencilerin yaratıcılıklarını teşvik etmelerine, çeşitli yetenekler ve genel beceriler geliştirmelerine ve azim, öz-disiplin, sorumluluk duygusu ve bağlılık gibi değer ve tutumları geliştirmelerine olanak tanır. Bu nedenle, müzik eğitimi az sayıda müzik yeteneği için zorunlu değildir. Dahası, müzik eğitimini savunmak, öğrencilerin eğlenceye ve eğlence biçimine olan ilgisini arttırmak olarak yeterli değildir. Kuşkusuz, müzik eğitimi, okulun müfredatında, öğrencilerin büyüme ve gelişmesi için vazgeçilmez öğrenme deneyimleri sağladığı için merkezi bir yere sahiptir. Okullar, öğrencilere çok yönlü ve benzersiz gelişimlerini kolaylaştırmak için kaliteli müzik eğitimi sağlamak için okul

tabanlı Müzik müfredatının geliştirilmesine önem vermelidir (Reimer, 2003). Bu kapsamda müzik eğitiminde aşağıdaki durumlar ön plana çıkmaktadır (Philpott, 2001):

- Öğrencilerin katılımı ile zengin ve kapsamlı müzik deneyimleri kazanmak

Bütünleştirici faaliyetler oluşturma, gerçekleştirme ve dinleme.

- Öğrencilerin yaratma, gerçekleştirme becerilerinde dengeli bir sürecin geliştirilmesi ve müzik becerilerini değerlendirme.

- Öğretmen merkezli öğretim paradigmasından öğrenci merkezli öğrenmeye geçiş yapmak,

Öğrencileri müzikte bilgi üretmeye teşvik etmek.

- Farklı öğrenme modlarını müzikte esnek bir şekilde benimsemek;

Sanat, konu alanı, öğrenme ve yaşam boyu öğrenme arasında denge oluşturma,

- Öğrencilerin müzik öğrenme deneyimlerini zenginleştirme

Müzik eğitiminde interaktif öğrenme için bilgi teknolojilerini etkili bir şekilde kullanma,

Müzik eğitiminde etik ve değer sistemi geliştirme

Müzikte öğrenmeyi öğrenme becerileri kazandırma

- Öğrencilerin müzikte öğrenerek genel becerilerini, değerlerini ve tutumlarını geliştirmek.

Müzik eğitimin önemi konusunda literatürde onlarca görüşe değinilmektedir. Bu konuda Cesarone'un (1999) derleme çalışmasında müzik eğitimi ve önemine ilişkin nasıl olması gerektiğine aşağıdaki durumlardan söz edilebilir:

- Müzik eğitimi öğrencilerin çok yönlü becerilerinin gelişimine yardımcı olmalı,
- Yaratıcılık, müziği takdir etme ve müzik yoluyla etkili iletişim kurma becerisini geliştirmeli,
 - Estetik duyarlılık ve kültürel anlayışlarını beslemeli,
- Temel müzik becerilerini geliştirmeli,

- Müzik alanında bilgi oluşturmaya ve pozitif değerler ve tutumlar geliştirmesine katkı sağlamalı,
- Müzik aktivitelerine katılarak keyif alma ve memnuniyet duyma konusunda duyuşsal duyarlıklar geliştirmeli,
- Yaşam boyu süren bir müzik alışkanlığı, ilgi ve değer sistemi kazandırmalı,
- Dokuz üst düzey beceriyi temele alarak bunların gelişimine katkı sağlamalı. Bunlar yaratıcılık ve eleştirel düşünme, iletişim becerileri, işbirliği becerileri, BT becerileri, problem çözme becerileri, öz yönetim becerileri, çalışma becerileri ve aritmetik beceriler gibi. Müzik öğrenimi ile bu becerilerin gelişimi yakından ilişkilidir. Öğrenciler farklı müzik etkinliklerine katılarak genel becerileri geliştirirken, genel beceriler de müzik öğrenimini kolaylaştırır. Genel olarak, öğrencilerin genel becerileri müzik etkinlikleri aracılığıyla geliştirilebilir,
- Grup aktivitelerindeki uyum ve katılımı desteklemeli ve bu yönüyle iletişim, işbirliği, problem çözme ve öz-yönetim becerilerinin gelişimine katkı sağlamalı,
- Bir müzik parçasında ilgili bilgileri toplayarak, onları analiz ederek ve bilgiyi değerlendirme konusunda referans olarak kullanılan kaynakları değerlendirme açısından eleştirel sorgulama, çalışma ve iletişim becerilerini geliştirmeli,
- Müziği keşfetmek ve yaratmak için müzik yazılımı kullanarak yaratıcılık ve BT becerilerini geliştirmeli,
- Müzikte öğrenme ve öğretme uyumu kapsamında, öğretmenler öğrencilerin uygun değerler ve tutumlar oluşturmaya yardımcı olmalı. Değerler, kişisel davranış ve yargılama kriterleridir. Tutumlar ise davranışlar ve davranışlarla başa çıkma ve yönlendirme yollarıdır. Bu konuda:
 - Müzik eğitimi, anlamları anlayarak ve müziğin ruh hallerini deneyimleyerek estetik duyarlılık ve iyi beslenmiş duyguları oluşturmali;
 - Milli müziği icra ederek ve değerlendirerek ulusal kimliği geliştirmeye katkı sağlamalı,

- Yerel müzik örneklerini gerçekleştirme ve takdir etme vb gibi uygulamalarla geleneksel kültürü anlamlandırmayı ve saygı duymayı geliştirmeli,
- Farklı kültürlerden gelen müzikleri değerlendirerek gelenekleri ve diğer kültürlerin değerlerini anlamayı ve bunlara saygı göstermeyi geliştirmeli,
- Başkalarının yaratıcı çalışmalarını dinleyerek ve yorumlarının özelliklerini anlayarak farklı görüşlere ve yönelimlere saygı göstermeyi geliştirmeli;
- Lisanslı müzik yazılımı ve kompakt disklerin kullanımını teşvik ederek fikri mülkiyet haklarını riayet etme alışkanlığı kazandırmalı,
- Performans ve müzik yeteneklerini geliştirmek için tutarlı bir şekilde çalışma kalitesini geliştirilmeli;
- Provalara tam yürekli ve dakik bir şekilde katılarak sorumluluk ve bağlılık duygusunu geliştirmeli;
- Gruplar ve topluluk performanslarında sağlam projeler oluşturarak işbirliği ve takım ruhunu beslemeli;
- Konser görgü kurallarını gözlemleyerek başkalarının performanslarına saygı göstermeyi geliştirmeli; ve
- Müzik oluşturmaya, sergilemeye ve müzik dinlemeye ilgi duyarak müziğin hayat boyu süren bir yaşam felsefesini geliştirmeli.

Coşkun'a göre (2012) müzik bir taraftan kendi içerisinde sistematik bir bütünlüğü olan bilim dalı diğer taraftan ise yaşamın tüm boyutlarında önemli bir yeri olan sanattır. Duyuşsal açıdan anlamlandırılabilir, ayrıca zihinsel olarak da kavranabilir. Bu yönüyle gerek toplumun gerekse de bireyin zihinsel ve duyuşsal yapısını yansıttığı gibi, gelişim ve değişimine de etki eden sistematik bir yapıdır. Ses mükemmelliğe sanatsal bir dokuyla müzikle birlikte ulaşır. Resim, şekillerin, renklerin, dokuların birleşmesinden; şiir, heceler, kelimelerin ve cümlelerin bütünleşmesinden oluştuğu gibi; müzik de seslerin, notalar halinde duygu, düşünce ve coşkumuzu ifade etmek için belli bir sistematik yapıda işlenmesinden oluşmaktadır (Coşkun, 2012: 14). Literatürde müziğe ilişkin çok sayı-

da ve çeşitlilikte tanımlamanın yapıldığı görülmektedir. Munch'a (1990:35) göre zihnimizde ve duyu dünyamızda geçen bir çok şeyi müzikle ifade ederiz. Lehr müziği kişilerin yetenek ve kabiliyetlerini geliştiren bir araç olarak tanımlamaktadır (Lehr, 1998: 18). Ulusal düzeyde yapılan tanım ve açıklamalara bakıldığında ise müziğe dair en kapsamlı tanım Uçan'ın yaptığı tanımdır. Uçan (1994: 8) müziği, duygularımızı, düşüncelerimizi ve imgelerimizi kapsayan estetik anlayışlarımızın bütünüdür şeklinde tanımlamıştır.

Müzik eğitimi, büyük oranda, bir müzikle ilgili davranışı kazandırma, müziksel bir davranışı değiştirme ya da bir müziğe ilişkin davranış değişikliğini ortaya çıkarma ve geliştirme sürecidir (Uçan, 1999; 30).

1.3 Müzik Eğitimi ve Öğretimi

Gerek ortaokul gerekse de daha üst ya da alt düzeylerde müzik öğretim programları öğrencilerin derse ilişkin kazanımlarının geliştirilmesi, yaratıcılığının desteklenmesi, müziğe ilişkin yetenek ve becerilerin artırılması, müzik kültürü ve duyarlılığın geliştirilmesi ve bu alandaki ortaya çıkan ürünlere yönelik etkili bir kulak alışkanlığının geliştirilmesini amaçlamaktadır (MEB, 2006).

Müzik eğitiminde gerekli olan davranışları kazandırma, sistematik bir şekilde değiştirme, hedeflenen davranış değişikliği oluşturma ve çok yönlü davranış geliştirme esas alınır. Müzik eğitim sürecinde merkezde çocuk yani öğrenen bireyin yaşantıları temele alınır, bu noktadan hareketle spesifik hedeflere ulaşmak için planlı, sistemli ve yöntemli bir süreç takip edilir ve bu şekilde müzik eğitimine ilişkin kazanımlara ulaşmaya çalışılır (Kıncal, 2006: 47).

Müziğin eğitiminin önemli işlevlerinden birisi de bireylerin çevreleriyle olan etkileşimin niteliğini, kalitesini ve çeşitliliğini artırmasıdır. Müzikle zenginleştirilmiş bir çevrede bireyin çevresel paydaşlara uyumu sağlıklı ve olumlu hale gelmektedir. Günümüzün gelişmiş eğitim sistemlerinde, bilim, sanat ve teknik etkili bir şekilde program ve yapılarda bütüncül bir yaklaşımla bir araya getirilmeye çalışılmaktadır. Bu yönüyle, müzik eğitimi, güzel sanatların ses ve kulağa hitap eden yönünü ifade etmektedir (Şengül ve Karabulut, 2004). Müzik eğitimi, alanın hedefleri doğrultusunda bireylere kendi yaşantılarını temele alarak istendik müzikal davranışlar kazandırma ve bu davranışları

değiştirme, geliştirme süreçlerini kapsar. Müzik eğitim sürecinde ortaya çıkan davranışsal değişimlerin sosyal yapıları etkileyeceği, bu yapılardaki değişimlerin de tüm bireyleri etkileyeceği varsayılmaktadır. Bir ülkede müzik adına gerçekleşen genel, yerel, amatör, üst düzeyde müzikal performanslar bir şekilde müzik eğitiminin kalitesinin göstergesidir. Müzik eğitimi kademe ve alanlarda bireylerde davranış değiştirme açısından bazı unsurları kapsamaktadır. Bunlar: Müziksel işitme, müzik okuma, müzik yazma, seslendirme, enstrüman çalma, müzikal farkındalık ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık, müzik duyarlılığı geliştirme ve estetik kişilik değerleri kazandırma, çok yönlü iletişim ve etkileşim gerçekleştirme ve müzikten kaliteli bir şekilde yararlanmadır (MEB, 2007).

Uçan'a göre müzik öğretimi bir süreçtir ve bu süreçte öğrenciyi çevresiyle etkileştirir, davranışında müzik konusunda istendik değişmeyi gerçekleştirecek öğrenme yaşantısını oluşturur (Uçan, 1994: 15). Uçan'a göre (1994) müzik öğretiminin kapsamı; müzik eğitim hizmeti, müziksel öğrenme ve öğretme ortamı, öğrenci, öğretim programı ve öğretim plan ve yönergeleri, dersin öğretmeni, fiziki çevre ve materyaller gibi özelliklerden oluşmaktadır. Çevik'e göre (2011) Müzik öğretiminin genel hedefleri şunları içermektedir. Müzik öğretimi öğrencilerin: (Çevik, 2011: 7). Aşağıda Milli Eğitim Bakanlığının müzik eğitimi konusunda hazırladığı öğretim programlarının genel özelliklerine ve ortaokul müzik öğretim programlarının temel yapısına açıklık getirilmiştir.

Müzik Öğretiminin Genel Hedefleri

- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine olanak tanımak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini desteklemek,
- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Müziksel bilgilerini arttırmak,
- Bireysel ve toplu olarak, kaliteli ve değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müzik ile sevgi, sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini desteklemek,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini zenginleştirmek,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla iletme,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmektir (MEB, 2007)

Müzik eğitiminin gerek bireylerin gerekse de toplumun zihinsel, sosyal, duyuşsal ve psikomotor alanlarındaki faydalarına ilaveten, her düzey ve kademedeki öğrenen bireylerin derslere özgü bilişsel süreçlerinde ve farklı içeriklerde de çok önemli rol oynadığı bir çok çalışmayla kanıtlanmıştır. Aşağıda araştırmanın örneklemini ortaokul düzeyinde olması nedeniyle, bu kademedeki müzik öğretim programlarına ilişkin ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

1.4 Ortaokul Müzik Öğretim Programı

Ortaokul müzik dersi öğretim programı, müzik eğitimi içerisinde önemli bir yeri vardır. Bu aşamada öğrencilerin gelişim özelliklerine göre zengin öğretim yöntem ve tekniklerinin derslerde öğrenci merkezli bir yaklaşımla bireylerin her yönden etkin, tutarlı ve kaliteli olarak gelişimlerini sağlamaya yönelik şekilde planlanmalıdır. Müzik öğretim programı; 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programlarının devamı

niteliğinde bir içerik ve yaklaşımla hazırlanmış ve Talim Terbiye Kurulu ilgili komisyonları ve üniversiteler işbirliğinde hazırlanmıştır. Ortaokul müzik dersi öğretim programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve çerçeve, öğrenme-öğretme etkinlikleri, hedefler-kazanımlar, ölçme ve değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır (MEB, 2006).

2006 ilköğretim programlarında Müzik Dersi (1-8. Sınıflar) öğretimi programlarının geliştirilmesi sürecinde de benzer anlayıştan yola çıkılmış ve programın temel felsefesine öğrenci ve etkinlik merkezli bir anlayışı içeren “Oluşturmacı Yaklaşım” ve “Aktif Öğrenme Yaklaşımı” temele alınmıştır. 2006 yılında geliştirilen öğrenci merkezli Müzik Dersi Öğretimi Programı şu öğrenme alanlarını içermektedir (MEB, 2007).

Müzik Dersi Öğrenme Alanları

Dinleme-Söyleme-Çalma

Müziksel Algı ve Bilgilenme

Müziksel Yaratıcılık

Müzik Kültürü

Şekil 1. Ortaokul Müzik Dersi Öğrenme Alanları (MEB, 2007).

Ortaokul 6-7. Sınıflar Öğrenme Alanları Kazanım Çizelgesi

		Dinleme- Söyleme	Müzikal algı ve bilgilenme	Müziksel Yaratıcılık	Müzik Kültürü	Toplam
6. SINIF	Kazanım Sayısı	8	4	6	6	24
	Önerilen Süre	17	6	8	5	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%22	%14	%100
7. SINIF	Kazanım Sayısı	8	4	5	6	23
	Önerilen Süre	17	6	7	6	36
	Önerilen Sürenin Oranı	%47	%17	%19	%17	%100

2017 Müzik Dersi Öğretim Programı'nda ulusal yetkinlikler çerçeve programı kapsamında 8 alana özgü yetkinlik esas alınmıştır. Ortaokul düzeyinde bir taraftan müzik derslerinin kazanımları gerçekleştirilirken diğer taraftan aşağıdaki şekilde ifade edilen yetkinliklerin öğrenciler tarafından elde edilmesi amaçlanmaktadır (MEB, 2017).

Şekil 2. Ortaokul Müzik Dersi Temel Yetkinlikleri (MEB, 2017)

Tüm yeteneklere sahip öğrenciler için, ortaokullarda müzik öğretme ve öğrenme, teknik yeterliliğe dar bir vurgudan müzik anlayışına doğru kaymalıdır. Ziyaret edilen tüm okullar, müziğin ve müzikal ilerlemenin ayrı bileşenlerinde kaydedilen ilerlemenin, tüm yönlerin bir araya geldiği, yani bütünleşmiş bir uygulama olduğu zamanlar arasındaki farkı anlamamıştır. Öğretmenler için temel zorluk öğrencilerin müzikal anlayışını geliştirmek için ne kadar iyi olduğudur. Öğretimin kalitesinin artırılması, müzik desteğinin geliştirilmesinin kalbinde yer alırken, her bir dersin, öğrencilerin özel ihtiyaçları ve okulun istekleri ışığında, tüm hükmün bir parçası olarak geliştirilmesi gerektiğini bilmek önemlidir. Kıdemli liderlik ekipleri ve müzik departmanlarının başkanları aşağıdaki dört soru hakkında konuşmaya davetlidir. Cevapların, okullarındaki öğretimin geliştirilme şekli üzerinde önemli bir etkisi olabilir. Bunun yanı sıra tüm ortaokul düzeyinde müzik derslerinde 12 alana özgü temel becerinin öğrencilere kazandırılması amaçlanmaktadır (MEB, 2017).

Ortaokul müzik dersleri temel Becerileri

1-Müziği tanıyabilme
2. Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
3. Müziği dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
4. Müziği bireysel ya da toplu yapabilme
5. Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
6. Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
7. Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
8. Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
9. Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
10. Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
11. Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
12. Etkin müzik üreticisi olabilme

(MEB, 2017)

Her alanda olduğu gibi müzik eğitimi sürecinde de öğrenciyi aktif kılarak bilgiyi keşfetmesini ve yapılandırmasını sağlamaya yönelik; genel ve alana özgü bazı özel müzik öğretim yöntemlerinden yararlanılması öngörülmüştür.

Çağdaş eğitim sistemlerinde tüm alanlarda olduğu gibi müzik öğretimi de öğrenci merkezli bir yaklaşım konseptini içermektedir. Öğrenci merkezli eğitim temelinde müzik derslerinin kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarında bu bakış açısıyla yapılandırılması gerekir(Uçan, 1999:1).Öğrenci merkezli müzik eğitiminin bir diğer önemli noktası ise öğrencilerin derslere yönelik tutum ve motivasyonlarının dikkate alınmasıdır. Bu perspektifte öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları, ilgileri, motivasyonları ve beklentileri olumlu yönde karşılanır ve desteklenirse programın amaçları yüksek düzeyde gerçekleşecektir. Bu yönüyle öğrencilerin duygu ve düşünceleriyle müzik derslerine genel bir bakış sunulması, gelişme çağında ve tutumların şekillendiği bir dönemde olan ortaokul öğrencilerinin müzik dersine karşı olumlu veya olumsuz tutumlarını geliştirecek yaklaşımların uygulanması önem arz etmektedir (MEB, 2007).

Türk eğitim sisteminde okullarda uygulanan programın dayandığı temel yaklaşım olan yapılandırmacı yaklaşım, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirilmesi, yorumlaması ve yaşamına katması unsurlarına dayanır (MEB, 2006).

Yapılandırmacı müzik eğitiminde aşağıdaki unsurlar çok önemlidir:

Şekil 3 Yapılandırmacı Müzik Eğitimi (Brennan, 2013)

MEB'in müzik öğretim programında ifade edildiği gibi yapılandırmacı müzik anlayış aşağıdaki şekilde ifade edilen temel ilkeler çerçevesinde oluşturulur.

1.5 ÖĞRENME STİLLERİ

Müzik eğitiminde öğrencilerin sadece zihinsel, duyuşsal ve devinişsel kazanımları ulaşmaları açısından değil, çok yönlü yaşam becerilerine ulaşma düzeyleri de (öz-güven, güdülenme, azim, sorumluluk, risk alma, empati kurma ve gerçekleştireceği görevi önemseme, ekip çalışması, bilinçli farkındalık, ve sorun çözme, vb) önem taşımaktadır

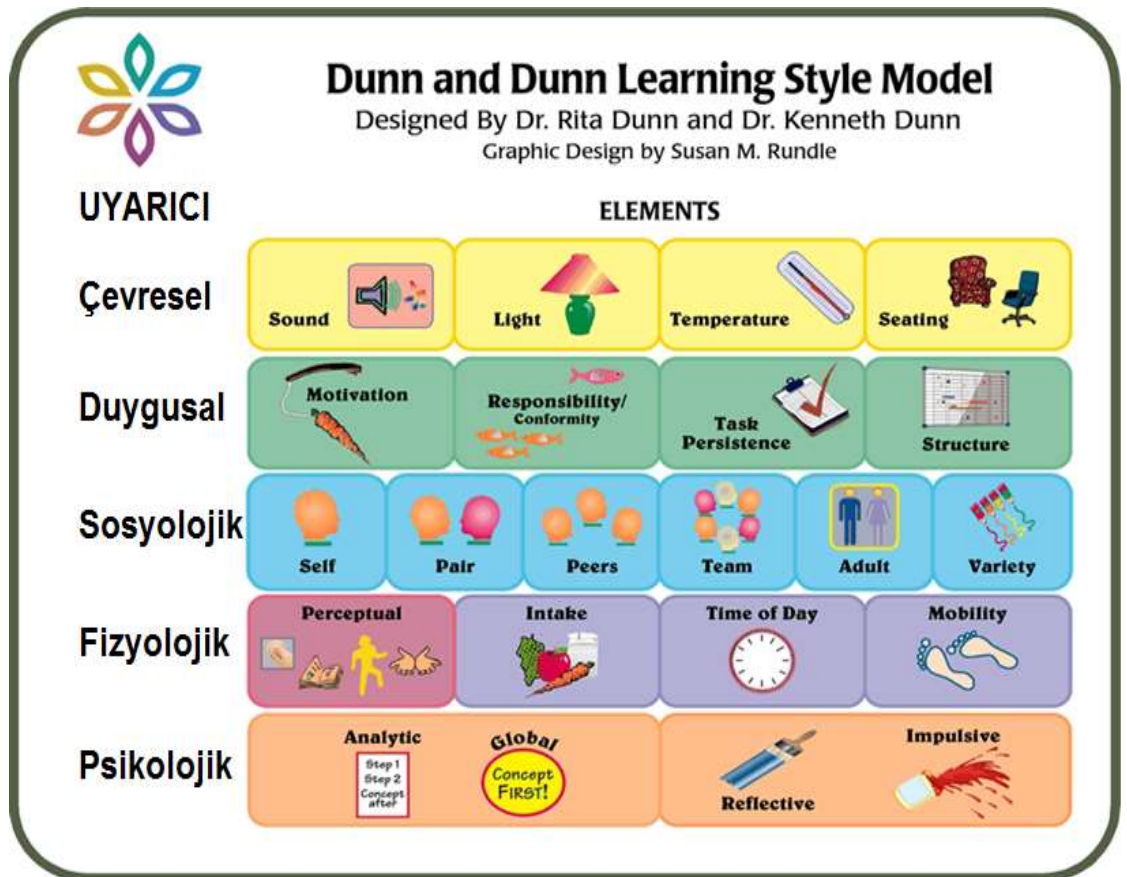
Bu açıdan öğrenme stilleri müzik eğitimindeki farklılıkların, öğrenme yaşantılarının, öğrenme-öğretme ortamlarının düzenlenmesi için önemli bir çıkış noktasıdır. Müzik eğitiminde, dersin işlenişinde görsel, duyuşsal ve kinestetik aktiviteleri yoğun bir şekilde gerektiren alanlarda çocukların öğrenme stillerinin dikkate alınmasının önemli katkıları olacağı tartışılmaz bir gerçektir. Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda bireysel farklılıklarının incelenerek müzik öğretiminde öğrenme ortamlarının ve yaklaşımlarının düzenlenmesi bu dersin kazanımlarının gerçekleşmesine katkı sağlayacaktır.(MEB, 2007) Müzik eğitiminin amacına ulaşabilmesi, dersin kazanımlarının gerçekleşmesi için öğrencilerin bireysel farklılıkların dikkate alınması oldukça önem arz etmektedir. Bu farklılardan önde geleni ise çocukların öğrenme stilleridir. Aşağıda öğrenme stillerine ve bu konuda ortaya konmuş modellere açıklık getirilmiştir.

Öğrencilerin öğrenme yetenekleri, motivasyonu, gelişimi ve yaklaşımları farklıdır. Bu farklılıklar için öğretmenler için bir meydan okuma. Öğrenci stilleri ve çeşitliliği, öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları ya da uçurumu daraltmak yerine, potansiyellerini yerine getirmeye teşvik etmek için bir araç olarak görülmemelidir. Öğretmenler, öğrencilerin yeteneklerini geliştirmek ve ilerletmek için uygun öğrenme beklentilerini, süreçlerini ve görevlerini öğrenme stilleri temelinde belirlemelidir (HKSR, 2018).

Öğrenme ve öğretme sürecinde, öğretmenler, öğrenme ve öğretme stratejilerini ve ilerlemelerini ayarlamak ve gerektiğinde öğrencilere uygun yardım vermek için öğrencilerin tepkilerine sürekli olarak dikkat etmelidir. Ayrıca, bireysel ve grup öğrenmelerini kolaylaştırmak için farklı yetenek ve özelliklere sahip öğrencilere çeşitli öğrenme etkinlikleri ve materyalleri sağlanmalıdır. Öğrenciler, farklı türden uygun müzik öğrenimi aktiviteleri önermeye teşvik edilmelidir. Öğrencilerin kendi yeteneklerine ve öğrenme

ilerlemelerine göre öğrenmelerini kolaylaştırmak için farklı öğrenme materyalleri kütüphaneye veya okul web sitesine yerleştirilmelidir. Öğrencilerin öğrenme konusundaki motivasyonlarını geliştirmek ve öğrenmelerini kolaylaştırmak için, öğretmenler farklı müzik öğretim tekniklerini bir bütünlük içerisinde kullanması önem arz etmektedir (Hennessy, 1998).

Literatürde öğrenme stilleri çok farklı şekillerde tanımlanmıştır. Dunn'a (1984) göre öğrenme stilleri, uyarıcı veya bilgi almak, düzenlemek ve işlemek için çeşitli yaklaşımlardır. Öğrenme stilleri kavramı ilk defa 1960 yılında Rita Dunn tarafından ortaya atılmıştır. Dunn'a göre (1984: 12) insanlar birbirinden farklı olarak öğrenmekte ve bilgiyi işlemektedir. Bu konu 1960'lardan sonra okullara girmiş ve uygulama alanı bulmuştur. Dunn'a (1984: 13) göre öğrenme stilleri; " Her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendine özgü yollar kazanmasıdır."

Şekil 4. Dunn Öğrenme Stilleri (Dunn, 1984)

Öğrenme stilleri neden önemlidir? Bir çok insanın öğrenme sürecinde tercih ettiği farklı yollar söz konusudur.

Öğrencilerin bazıları en iyi şekilde dinleyerek öğrenir, bazıları her adımı gözlemlemek zorundadır, diğerleri dersi ya da bir içeriği öğrenmek için daha fazla uygulama yapmak zorundadır. Gerçek şu ki, tüm bireylerin belleğe bilgi vermek için her üç yönteme de ihtiyacı vardır. Bu modül boyunca “öğrenme stili” ve “öğrenme tercihi” terimleri eşanlamlı olacaktır.(Boydak, 2001).

Öğrenme stili, öğrencinin öğrenme- öğretme ortamında hangi işlemleri gerçekleştirdiği, nasıl bir süreç izlediği ile ilişkilidir (Sünbül, 2007: 179). Claxton ve Ralston (1978) öğrenme stilini öğretim sürecinde etki tepki mekanizmasıyla açıklamaya çalışmıştır. Claxton ve Ralston (1978: 64)’a göre, öğrenme stili, bir öğrencinin çevresindeki farklı uyarıcılara nasıl tepki verdiğini ve öğrenme sürecinde bunları nasıl işlediğinin gösteren sürekli, statik bir öğrenme tarzıdır.

Şekil 5 VARK Öğrenme Stillerinin Dört Boyutu

Edword De Bono öğrenme stillerini “ devinim ve öğelerin bir araya gelerek bir bütünlük oluşturması ve bu çerçevede kendi aralarında tutarlı olarak süreklilik kazanması” olarak tanımlamıştır. Given’a göre (1996) öğrenme stilleri bireysel özelliklerimizin önemli çekirdeğini” oluşturmaktadır; öğrenirken ve başkalarıyla etkileşimde bulu-

nurken bizim farklı ya da benzer yönlerimizi ve bunun yanısıra kendimize özgü durumlarımızı ortaya koymaktadır (Akt.Boydak, 2001:3).

Her öğrencinin en iyi öğrendiği usul ve yöntem, onun öğrenme biçimidir. Bir öğrenenin algılamasını, çevredeki diğer bireylerle ilişkilerini ve öğrenme ortamındaki davranışlarına etki eden bilişsel, duyuşsal ve davranışsal yapısı, onun öğrenme tarzını belirler. Tüm öğrenenlerin bireysel farklılıklarının öğrenme sürecine yansımaları incelendiğinde bazı öğrencilerin öğrenmede gerçeklere ve bilgilere odaklandığı bazıların ise kuramlar ve modeller ile öğrendiği görülmektedir (Boydak, 2001: 4). Benzer şekilde bazı bireyler bireysel olarak bazıları başkalarıyla birlikte öğrenmede başarılı olabilmekte, tüm bu farklılıklarda bireyin öğrenmede stillerindeki farklılıklarını ortaya koymaktadır. Bu nedenle öğretim işlemleri bireysel farklılıklar üstüne yani öğrenme stillerine dayalı olarak kurulmalıdır. İnsanların beyin yapısı, öğrenme stilleri ve çoklu zeka kuramları bunlara örnek verilebilir.

Eğer öğrencilerin öğrenme stillerinin ne olduğu saptanabilirse, bu öğrenenlerin nasıl öğrenebileceği ve onlara nasıl bir öğretim yaklaşımı uygulanabileceği daha kolay hale gelir (Babadoğan, 2000: 61).

1.5.1 Öğrenme Stillerinin Sınıflanması

Öğrenme stilleri üzerine son 70 yılda çok sayıda araştırma yapılmış, okullarda uygulamalar gerçekleştirilmiş ve hatırı sayılı öğrenme stili modeli geliştirilmiştir (Scales, 2000: 13). Bu modellerin önde geleni Dunn (1984:10) ve Kolb'un (1985: 22) ortaya koyduğu öğrenme stilleri modelleridir.

Neredeyse tüm öğrenme stilleri kuramlarında 3 stile ağırlıklı olarak vurgu yapılmaktadır. Bunlar görsel, işitsel ve kinestetik stillerdir. Aşağıda bu stil sınıflaması ve özellikleri ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiştir.

Görsel Öğrenme Stili

GÖRSEL ÖĞRENEREN ÇOCUKLAR

- Renklere karşı duyarlıdır. Yazarken ve okurken renkli kalemlerle not alabilir.
- Öğrendiği bilgileri ayna, defter kapağı, dosya üzeri, pano ve kitaplık gibi yerlere yapıştırarak görünür hale getirebilir.

- Karmaşık konuları çeşitli şema ve grafiklere dönüştürebilir.
- Konularla ilgili görsel video ve slaytlardan yararlanabilir.
- Öğrenmek için görsel posterler hazırlayabilir.

Şekil 6 Görsel Öğrenen Çocuklar

Bu yönü güçlü olan çocukların kritik özellikleri:

- Resimler, diyagramlar, karikatürler, gösteriler gibi bilgileri görmeyi tercih ederler
- Resimleştirilmiş kelimeleri ve kavramları çok iyi hatırlarlar
- Görsel yardımcı olmaksızın derste kolayca dikkatleri dağılabilir
- Ders eşliğinde yoğun görsellerle öğrenmeyi tercih ederler
- Çalışırken grafikler, haritalar, notlar ve flash kartların kullanımından yararlanırlar
- Görsel objelerle uğraşmayı severler

İşitsel Öğrenme Stili

İŞİTSEL ÖĞRENEN ÇOCUKLAR

- İşitseller konuşarak ve dinleyerek daha iyi öğrenirler.
- Konuları öğrenirken yüksek sesle okuyabilir.
- Ders çalışırken bilgileri, kendi sesinden kasetçalar, i-pod vb. cihazlara, daha sonra dinlemek üzere kayıt edebilir.

- Hatırlanması gereken bilgiler (tarih, yer ismi, ..vb.) için çeşitli melodiler ve ritimler oluşturabilir.
- Bu melodilerin komik, saçma veya çığgınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.

Şekil 7 İşitsel Öğrenen Çocuklar

Bu yönü güçlü olan çocukların kritik özellikleri:

- Konuşulan bilgileri duymayı tercih ederler
- Bir dersi az çabayla öğrenmek isterler
- Öğrenmek için notlara gerek olmayabilir.
- Yoğunlaşmak için göz temasından kaçınırlar.
- Kendilerine yüksek sesle okunabilir
- Çalışırken arka plan müziği severler

Kinestetik Öğrenme Stili

KİNESTETİK/DOKUNSAKAL ÖĞRENEN ÇOCUKLAR

- Kinestetikler hareket ederek daha iyi öğrenirler. Çalışırken elinde kitap ya da kartlarla ileri geri yürüyebilir, yüksek sesle okuyabilir.
- Çalışırken, kendi istediği yerde ve şekilde çalışmasına izin verilebilir.
- Bir şeyler anlatacağı zaman ayağa kalkabilir ve tüm vücudunu kullanarak anlatabilir.
- Öğrendiği konuları dramatize ederek daha kalıcı hale getirebilir.

- Çalışırken bir şeyle oynamasına (elinde kalem çevirme, oyun hamuru yoğurma, ...vb.) izin verilebilir.
- Öğrendiği konularla ilişkili, ellerini kullanabileceği çalışmalar yapabilir (lego, oyun hamuru, kil, ...vb.).
- Laboratuvar çalışmalarıyla iyi öğrenirler. Evde deneyler yapmalarına izin verilebilir.
- Öğrendiği konuyla ilgili yaşayarak öğrenebileceği yerlere (müze, fabrika, tarihi yer, ...vb.) geziler yapabilir.

Şekil 8 Kinestetik Öğrenme Stili

Bu yönü güçlü olan çocukların kritik özellikleri:

- Bilgi almak için dokunuşlarını birincil mod olarak tercih ederler
- Geleneksel derslere, ilgi duymazlar
- Canlı örneklerle çalışmayı ve öğrenmeyi tercih ederler
- Rol yapma, onların önemli fikirleri öğrenmelerine ve hatırlamalarına yardımcı olabilir
- Harekete duyarlıdır

Araştırmalara göre görsel öğrenenler- popülasyonun% 40'ı., İşitseller - nüfusun% 30'u ve Kinestetik öğrenenler ise genel popülasyonun% 30'unu oluşturmaktadır. Bunun-

la birlikte çok sayıda insan yukarıda listelenen üç stilin bir kombinasyonunu kullanır. Bununla birlikte genellikle bireylerde çoğu zaman bir tip baskındır.

Öğretmenlerin ders formatları seçimi, öğrencilerin öğrenme stil ve tercihlerini etkileyebilir. Bu açıdan,

Görsel öğrenenler için:

- Sık ve hızlı görsel inceleme içerik yazılmalıdır.
- Yeni kavramlar ve kelimeler öğrenirken renk kodlaması kullanılabilir.
- Anahtar noktaları kapsayan ve okumaya rehberlik eden okuma ödevleri ana hatlarını kullanılabilir.
- Belirli dersler için materyal, kelime bilgisi ve terminolojinin gözden geçirilmesi için notları ve flash kartları kullanılabilir.
- İlgili dersin işlenişi esnasında ders kitabını gözden geçirilebilir.

İşitsel öğrenenler için:

- Öğrenci, dersleri dinleyebilmeleri ve sıkça gözden geçirebilmeleri için sınıf veya konferans salonunun düzeninde aktivitelere yönlendirilebilir.
- Yazılı materyaller yüksek sesle okunabilir (kendi kelimelerinizle yeniden ifade edin).
- Yazım kelimeleri ve dersleri arkadaşları ile sözlü olarak gözden geçirmeleri sağlanabilir - sözlü tekrarlama yaptırma.
- Derste ses kayıtları yaptırılabilir.

Kinestetik öğrenenler için:

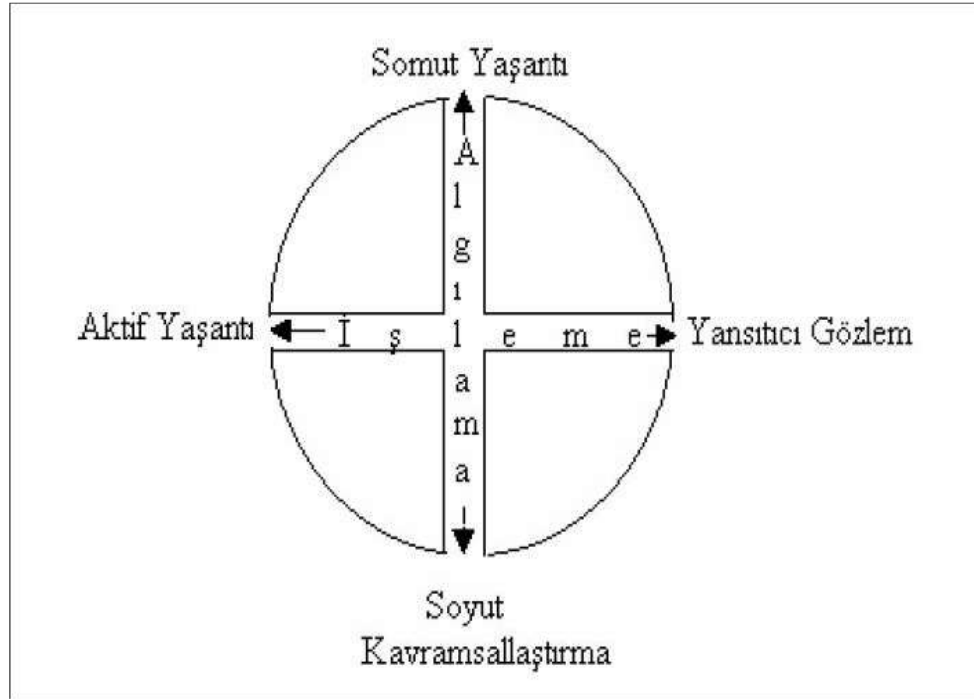
- Uzun süreler yerine kısa bloklar halinde derste aktiviteler gerçekleştirilebilir.

- Laboratuvar ve stüdyo dersleri gibi düz ders derslerinin aksine mümkün olduğunca çok sayıda deneysel öğrenim fırsatlarına yer verilebilir..
- Oyunla öğretim, drama v.b yöntemleri kullanılabilir
- Flash kartlar kullanılabilir.

Bireyler bu öğrenme stillerini (biçimlerini) kullanarak yeni karşılaştıkları duruma ya da olaylara tepki verir, yahut davranış değişikliğine gider.

Kolb'un Öğrenme Stilleri Sınıflaması

Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri diğer kişilik ve öğrenme stilleri testinden ayrılmış, kapsamlı bir yaşantısal öğrenme ve gelişim kuramı temeline dayalı olarak eğitimde kullanılmıştır. Kolb'un deneysel öğrenme kuramı iki düzeyde çalışır: dört aşamalı bir öğrenme döngüsü ve dört ayrı öğrenme stili söz konusudur. Kolb'un teorisinin temeli, öğrencinin içsel bilişsel süreçleriyle ilgilidir. Kolb, öğrenmenin bir dizi durumda esnek bir şekilde uygulanabilecek soyut kavramların edinilmesini içerdiğini belirtmektedir. Kolb'in teorisinde, yeni kavramların gelişimine yönelik süreçler, yeni deneyimlerle sağlanmaktadır: "Öğrenme, bilginin deneyimin dönüşümü yoluyla yaratıldığı bir süreçtir". Bu gözlemler, sonuç çıkarılabilecek yeni yaklaşımlar aracılığıyla kuramlara benzetilir. Bu uygulamalar, yeni yaşantılar oluşturmak için bireye rehberlik eder. Bu şekilde, döngü sistematik bir şekilde yapılandırılmış olur. Etkili bir öğrenen olmak, iki zıt kutupdaki becerileri gerçekleştirmeyi gerektirir (De Bello, 1990: 203).

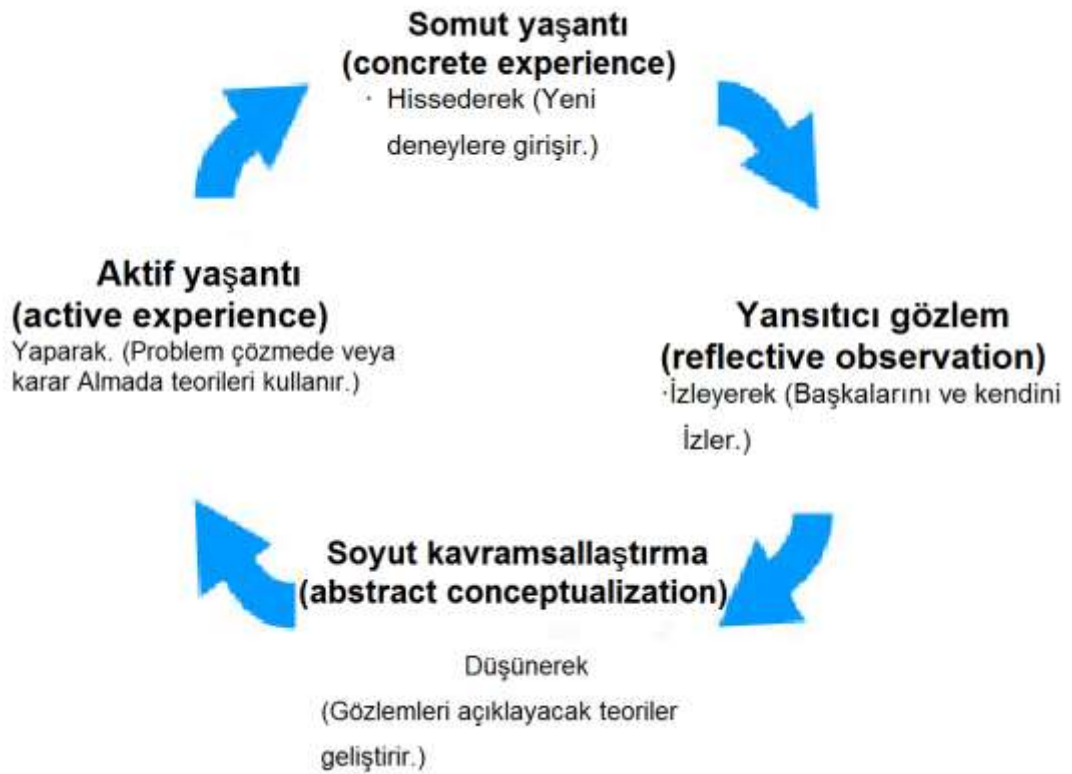
Şekil 9. Kolb Öğrenme Stilleri Modeli

Etkili öğrenme, öğrenci dört aşamadan oluşan yukarıda gösterilen döngü boyunca ilerlediğinde görülür: (1) somut bir deneyime sahip olmak, ardından (2) bu deneyime dair gözlem ve yansıtma (3) soyut kavramların (analiz) oluşmasına ve daha sonra (4) gelecekteki durumlarda hipotezi test etmek için kullanılan genellemeler (sonuçlar), yeni deneyimlere ulaşmak. Kolb (1974), öğrenmeyi, her bir aşamada karşılıklı olarak destekleyici ve bir sonraki beslenmeyle entegre bir süreç olarak görmektedir. Döngüyü herhangi bir aşamada girmek ve mantıksal dizisi ile takip etmek mümkündür. Bununla birlikte, etkili öğrenme sadece bir öğrenci modelin dört aşamasını tamamlayabildiğinde ortaya çıkar. Bu nedenle, döngünün hiçbir aşaması, kendi başına bir öğrenme prosedürü olarak etkili değildir. Oysa okullarda sınıflar incelendiğinde bu döngünün bir aşamasına yoğunlaşmış farklı öğrenciler ve onların stilleri görülür.

Döngünün temelinde iki ana eksen bulunmaktadır: Kolb'e göre öğrenme sürecinin iki temel boyutu vardır. Bunlardan birincisi; soyut kavramsallaştırmadan somut yaşantıya uzanır, ikincisi; aktif yaşantıdan yansıtıcı gözleme uzanır. Kolb öğrenme stili modelinde, somut yaşantı ve soyut kavramsallaştırma *bireyin bilgiyi nasıl algıladığını*, yansıtıcı gözlem ve aktif yaşantı *bireyin bilgiyi nasıl islediğini* açıklar. Bunlar, bireyler öğrenirken iki temel farklı yola yönelik verdikleri tepkileri, onların öğrenme süreçlerine

yönelik iki temel boyutu yansıtır: Birincisi; yeni bilgi ya da yaşantıyı nasıl algıladığımızı kavramamızla ilgilidir. İkincisi ise, algıladığımız bilgiyi nasıl işlediğimiz ya da dönüştürdüğümüzle ilgilidir (Smith and Kolb, 1986).

Kolb, farklı insanların doğal olarak belli bir farklı öğrenme stilini tercih ettiğini açıklar. Bir kişinin tercih ettiği tarzı çeşitli faktörler etkiler. Örneğin, sosyal çevre, eğitimsel deneyimler veya bireyin temel bilişsel yapısıdır. Stil seçimini etkileyen her ne olursa olsun, öğrenme stili tercihi aslında iki değişkenin ya da yaptığımız iki ayrı 'seçimin' ürünüdür. Kolb, eksenlerin her biri için 'çakışan' modları olan eksen çizgileri olarak sunmuştur. Kolb'un iki sürekliliğinin tipik bir sunumu, doğu-batı eksenine İşleme Sürekliliği (bir göreve nasıl yaklaştığımız) olarak adlandırılır ve kuzey-güney eksenine Algı Sürekliliği denir (duygusal tepkimiz, ya da nasıl düşündüğümüz ya da hissettiğimiz o). Kolb, her iki değişkeni aynı anda tek bir ekseninde gerçekleştiremediğimize (örneğin düşün ve hisset) inanır. Öğrenme tarzımız, bu iki seçim kararının bir ürünüdür. Kolb'un öğrenme stillerinin yapısını ikiye bölünmüş bir matris açısından görmek genellikle daha kolaydır. Her öğrenme stili, tercih edilen iki stilin bir kombinasyonunu temsil eder. Diyagram Kolb'un dört öğrenme stiline yönelik terminolojisini vurgulamaktadır; bunlar ayrıştıran, özümseyen, yerleştiren ve dönüştüren stillerdir (Smith and Kolb, 1986).

Şekil 10. Kolb Öğrenme Stilleri Döngüsü

Bir kişinin (ve sizin) öğrenme stilini bilmek, tercih edilen yönetime göre öğrenmenin yönlendirilmesini sağlar. Kolb'a göre yeni bilgi, beceri ve tutumlar yaşamsal öğrenmenin dört şekli içinde yer almasıyla gerçekleştirilebilir. Öğrenme stilleri bir döngü halindedir ve herkes bu döngünün bir yerindedir. Öğrencilerin etkin olabilmeleri için dört farklı yeteneğe ihtiyaçları vardır (Kolb, 1986). İşte dört Kolb öğrenme stiline kısa açıklamaları:

Şekil 11. Kolb Öğrenme Stillerinin 4 Boyutu

Ayrıştırıcılar:

Bu bireyler farklı perspektiflerden şeylere bakabilmektedirler. Onlar bilgi toplamak ve problemleri çözmek için hayal gücünü kullanmak yerine, izlemeyi tercih ederler. Onlar için somut durumları farklı bakış açılarında incelemek en iyisidir. Kolb bu bireyleri 'ayrıştırıcılar' olarak nitelendirmiştir. Bu tür stile sahip olan bireyler, beyin fırtınası gibi fikir münazarası gerektiren durumlarda daha iyi performans göstermektedir. Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip bireylerin geniş kültürel ilgi alanlarına sahip oldukları ve bilgi toplamaktan hoşlandıkları görülmüştür. Bu tür stile sahip olanlar insanlarla ilgilenirler, yaratıcı, duygusal ve sanatta güçlü olma eğilimindedirler. Farklı stilleri olan insanlarla, gruplar halinde çalışmayı, açık fikirli bir şekilde dinlemeyi ve kişisel geri bildirim almayı tercih ederler.

Özümseyenler

Bu tip stile sahip olanlar özlü, mantıklı bir yaklaşımı benimserler. Onlar için fikirler ve kavramlar insanlardan daha önemlidir. Bu bireyler pratik örnekten ziyade net bir açıklamayı öğrenmede tercih ederler. Geniş kapsamlı bilgileri anlamada ve net bir mantıksal formatta organize etmede mükemmeldirler.

Bu öğrenme stiline sahip bireyler, insanlara daha az odaklanır ve daha çok fikir ve soyut kavramlarla ilgilenir. Onlar mantıksal olarak sağlam teoriler için pratik değere dayalı yaklaşımlardan daha fazla ilgilenirler.

Bu öğrenme tarzı bilgi ve bilim kariyerlerinde etkinlik için önemlidir. Formel öğrenme durumlarında, bu stile sahip öğrenciler okumaları, dersleri, analitik modelleri keşfetmeyi ve bir şeyler düşünmek için zaman ayırmayı tercih ederler (Kolb, 1981).

Dönüştürenler

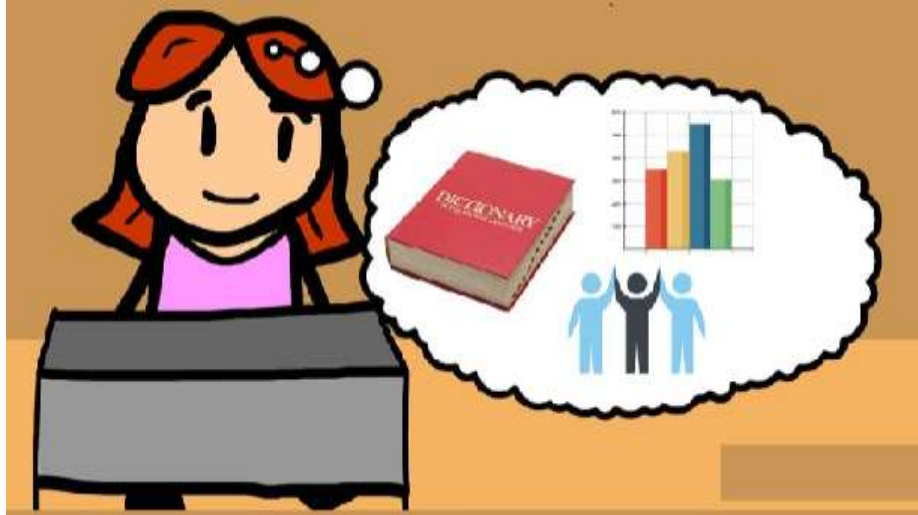
Dönüştüren öğrenme stiline sahip bireyler sorunları çözebilir ve pratik sorunlara çözüm bulmak için uygulamalı öğrenme süreçlerini kullanırlar. Onlar Teknik görevleri tercih ederler bununla birlikte insanlarla ve kişilerarası yönleriyle daha az ilgilenirler (Kolb, 1981)

Dönüştüren öğrenme stiline sahip bireyler, fikirler ve teoriler için pratik kullanımları bulmakta çok iyidirler. Sorular ve problemlere çözüm bularak sorunları çözebilir ve karar verebilirler. Dönüştüren öğrenme stiline sahip insanlar, sosyal veya kişilerarası

konulardan ziyade teknik görev ve sorunlara daha çok ilgi duyarlar. Dönüştüren öğrenme stili, onlara uzman ve teknoloji yetenekleri sağlar. Yeni fikirleri denemek, benzetim yapmak ve pratik uygulamalarla çalışmak gibi faaliyetler onları başarılı kılacaktır.

Yerleştirenler

Yerleştiren öğrenme stili 'uygulamalıdır' ve mantıktan ziyade sezgiye dayanır. Bu bireyler başkalarının analizlerini kullanır ve pratik, deneysel bir yaklaşım benimsemeyi tercih ederler (Kolb, 1981). Yeni zorluklara, deneyimlere ve planların yapılmasına ilgi duyarlar. Genellikle mantıksal analizden ziyade kendi içgüdüleriyle hareket ederler. Yerleştiren bir öğrenme stiline sahip insanlar, kendi analizlerini yapmaktansa bilgi için başkalarına güvenme eğiliminde olacaktır. Bu öğrenme tarzı genel nüfus içinde çok yaygındır.

AKTİF

Aktif öğrencilerin doğrudan materyalle etkileşime girmesi ve / veya başkalarıyla konuşması gerekir.

YANSITICI

Yansıtıcı öğrencilerin yeni bilgilerin nereye uyduğunu düşünmeleri gerekiyor

DÖNÜŞTÜRENLER

Pratik fikir uygulamaları

YERLEŞTİRENLER	Eylem planlarını yürütmek
ÖZÜMSÜYENLER	Hayal ve yenilik
AYRIŐTIRANLAR	Teorik modellerin oluşturulması

Hem Kolb'un (1984) öğrenme aşamaları ve döngüsü, öğretmenler tarafından, öğrenciler için tipik olarak mevcut olan öğrenim kaynaklarını eleştirel bir şekilde değerlendirmek ve daha uygun öğrenim fırsatları geliştirmek için kullanılabilir. Eğitimciler, aktivitelerin, her öğrenciye, onlara en uygun şekilde davranma şansı veren şekillerde tasarlanmasını ve yürütülmesini sağlamalıdır. Ayrıca, bireylerin, daha az tercih ettikleri öğrenme stilleri ve deneysel öğrenme döngüsünün uygulanması yoluyla güçlenmelerinin belirlenmesi yoluyla daha etkin bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olunabilir. İdeal olarak, aktiviteler ve materyaller, deneysel öğrenme döngüsünün her aşamasından yetenekleri kullanmayı sağlamalı ve öğrencileri tüm süreç boyunca çok yönlü olarak geliştirilmelidir.

Öğrencilerin öğrenme stillerinin saptanması ile elde edilen bilgiler, eğitimcilerle öğrenenler için düzenlenecek öğrenme-öğretme süreçlerinde nasıl bir uygulamaya ya da yöntem geliştirileceği konusunda yardımcı olabilir (Akkoyunlu, 1995). Babadoğan (2000)'a göre eğer bireylerin öğrenme stillerinin ne olduğu belirlenirse, bireylerin öğrenme süreçleri, bu süreçte etkili olan faktörler ve nasıl bir öğretim tasarımı uygulanması gerektiği etkili bir şekilde anlaşılabilir. Böylece öğretmen sınıfında kendisi ve öğrenci için etkili eğitim durumları düzenleri oluşturabilir. Eğer öğrencilerin öğrenme stillerine göre öğretmenler kendi öğretim stillerini düzenlerlerse derslerinin amaçlarını etkili bir şekilde gerçekleştirebilir ve öğrencilerini başarılı kılabilir (Scales, 2000). Müzik eğitiminde kazanımların çok farklı niteliklerde olması, öğrencilerin bu konuda yeterliliklerindeki farklılıklar; derse gelen öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olmaları

rı öğretmenlerin, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini ve bununla ilişkili faktörleri dikkate almalarını gerektirmektedir.

Müzik eğitiminde derse, uygulamaya karşı istek, tutum, motivasyon ve öğrenme için gerekli yetenek ve becerilere sahip olma, bu alanın hedef ve kazanımlarının gerçekleşmesinde en önemli faktörlerdir. Ancak, bazı üst düzey beceri ve yeteneğe sahip olan öğrencilerin yeterince derse ve faaliyetlere ilgi göstermedikleri ve gerekli performansı gösteremedikleri görülmektedir. Bu durum genellikle derse uygun etkili öğrenme stratejilerine sahip olmamaktan ve çocukların öğrenme stillerini aktif kullanamamalarından ileri gelmektedir (Dornbusch ve ark., 1987: 1250).

1.5.2 Öğrenme Stillerinin Önemi

Sternberg'e (1998). göre düşünce ve öğrenme stilleri entellektüel yetenek kadar önemlidir, Yale Üniversitesi Psikoloji ve Eğitim Profesörü Robert Sternberg öğrencilerin düşünce ve öğrenme tarzlarını göz ardı ederek, yazar, öğretir ya da bir öğrenme görevini gerçekleştirirsek öğrenciler çok sayıda kontrol edilemez sorunlarla karşılaşacaktır. Sternberg'in kuramına göre öğrencilerin sahip olduğu öğrenme farklılıkları sadece yeteneklerdeki farklılıklardan kaynaklanmaz. Öğrenme stilleri, öğrencilerin öğrenme sürecinde neler yaptıkları ve okulda nasıl başarılı oldukları ile doğrudan ilgilidir. Sternberg (1998), çoğu insan farklı öğrenme stillerinin kullanımında esnek olduklarını ve farklı öğrenme durumlarına değişen derecelerde başarı ile uyum sağlayabileceğini belirtmektedir.

Bununla birlikte, farklı öğretim yöntemleri, test formatları ve ödevleri, bazı stillere diğerlerine göre daha uygundur. Öğrenciler genellikle tercih ettikleri düşünme ve öğrenme tarzlarıyla eşleştiğinde bir ödevi daha iyi yaparlar.

Öğretmenler, kendi tarzları ile uyumlu aktiviteleri planlama eğiliminde oldukları için, öğrencilerin öğrenme stilleri ile uyumlu öğrenme etkinliklerine yönelme eğilimindedirler. Bu stillerin yani öğretmenlerin öğretim stilleri ile öğrencilerin öğrenme stillerinin çoğu zaman eşleşmediği görülmektedir (Messick, 1994). Sternberg (1998), öğretmen ve öğrencinin öğrenme ve düşünme stilleri arasındaki benzerlik derecesinin, hem öğretmenin öğrencinin algısını hem de öğrencinin öğretmenin algısını derinden etkilediğine inanmaktadır. Okullarda da öğrenme stillerinin baskınlığının bir motif olarak

karşımıza çıktığı görülmektedir. Okullarda okul yöneticileri ve öğretmenler genel olarak tercih edilen bir tarz sergilerler. Hemen hemen tüm standartlaştırılmış testler, yürütme tarzının tipik düşüncesini içerir. Eğer mevcut stiller öğrenci özellikleri ile uyumlu değilse öğrenme sürecinde travmatik sorunlar yüz gösterir.

Okullar, okul ortamında etkili olan stilleri ödüllendirir. Dersin talep ettiği stilleri ve öğretilen şekilleri iyi yansıtan öğrenciler başarı ve notla ödüllendirilir. Oysa bu durum farklı performanslar ve bilgi üreticisi olmalarını sağlayacak stilleri olan öğrencileri göz ardı edilmesine sebep olur. Bu durumda okulun, sınıfın ve öğretmenin stilleriyle uyumlu olmayan öğrenciler sistem dışına itilir.

Öğretmenler olarak, kendi tercih ettiğimiz stillere sahibiz ve stilleri kendimizinkine benzeyen öğrencileri bilinçsiz olarak ödüllendiririz ve bazen stilleri bizimkilerden farklı olan öğrencileri olumsuz olarak değerlendirebiliriz. Stilleri kendimize tekabül eden öğrenciler, farklılıkların entellektüel yeteneklerden ziyade stile bağlı olmasına rağmen, diğerlerinden daha parlak görünebilir.

Bazı öğrenciler sadece tek bir stile sahiptir ve ona güvenmektedir, ancak bazı öğrenciler stiller arasında geçiş yaparlar, çoklu stillere sahiptirler ve bu konuda arkadaşlarından daha esnektir. Bu öğrencilerin derslerinde çok başarılı oldukları görülmüştür (Sternberg, 1998). Bununla birlikte Bir stile sıkı sıkıya bağlı öğretmenlerin, öğrencilerin çoğunluğuna ulaşması olası değildir. Öte yandan, bir öğretmenin, her öğrencinin tercih ettiği stili ile eşleşen bir öğretim veya test modunu kullanması beklenemez. Bununla birlikte, Steinberg'e göre (1998) eğitimciler, bir öğrencinin tarzını anlayabilmeli ve bir dersi sınıfta zorluk çeken bir öğrenciye, onun ihtiyacı olan motivasyonu sağlamak ya da öğretmek için bir giriş noktası olarak kullanabilmelidir.

Ayrıca öğretmenler öğrencilerin stilistik güçlerini tanımalarına ve bunlardan yararlanmasına yardımcı olabilir ve stiller arasında daha kolay hareket etme becerisini geliştirmelerine katkı sağlayabilirler. Steinberg (1998), öğrencilerin gelecekte daha başarılı olmaları için kendi özgün öğrenme stillerinin teşvik edilmesinin önemine işaret etmektedir. Öğrenme stillerini anlamadan, öğretimi, etkisiz ve hatta ters etkili olan yöntemlerle riske sokarız. Eğitim sisteminin birer paydaşı olmamız nedeniyle derslerde farklı öğrenme stilleri ile eşleşen çeşitli aktiviteler sağlayarak, daha fazla sayıda öğrencinin

entelektüel yeteneklerini göstermelerini ve sınıflarımızdaki başarıları deneyimlemelerini sağlayabiliriz.

1.5.3 Öğrenme Stilleri Konusunda Öğretmen ve Öğrencilere Öneriler

Öğrenme staliniz öğrenmeyi tercih ettiğiniz yoldur. Bunu tanımak, öğrenme kalitenizi iyileştirmenin bir yoludur. Öğrenme stili, beyninizin yeni bilgi elde etmek için en verimli şekilde çalışmasına dayanan doğuştan gelen bir yetenektir. Kazanmış olduğunuz yaş, bilgi ve becerileriniz veya zekanız ile ilgili değildir. Doğru ya da yanlış öğrenme tarzı yoktur. Farklı öğrenme stillerini birleştirebilen insanlar en başarılı olanlardır. Öğrenme stalinizin farkında olmak çok önemlidir. Ek olarak, öğrenme materyallerine ve öğrenme durumuna göre baskın öğrenme stilleri ve stratejilerinizi nasıl ayarlayacağınızı bilmek faydalıdır. Becerilerinizi benimseme yeteneği, öğreniminizin hızını ve kalitesini artırabilir. Öğrenme stilleri bireyin, en iyiyi öğrenmesine izin verecek şekilde, bireye özel eğitim yöntemleri kullanmasın katkı sağlar. Bu konuda (HKSR, 2018; Kolb, 1985; McQueen ve Creech, 2018):

- Farklı bilgi türlerine odaklanma
- Bu bilgiyi farklı şekilde çalıştırma
- Farklı oranlarda anlayış geliştirme
- Tekbir öğrenme stiline odaklanmama etkili olabilir

Eğitim araştırmacıları, psikologlar ve sosyologlar, eğitim ortamlarındaki yetişkinleri, öğrenci tercihlerinin örüntülerini tanımlamak ve herhangi bir ortak yön olup olmadığını belirlemek için gözlemlemişlerdir. Her bir öğrenci, malzemeyi, tercihlerine ve tarzına göre benzersiz bir şekilde algılar, işler, depolar ve geri getirir. Öğrenme stilleri teori ve araştırmaları karma öğrenme stilleri uygulamalarının etkili olduğunu ortaya koymuştur. Öğretmenler uygun yaklaşımlarla öğrenme stillerini etkili bir şekilde öğretebilirler. Bu açıdan (Brandt, 1990; Hein ve Budny, 2000):

- Öğrencilerin, hazır bulunuşlukları ve deneyimleri öğrenme tercih ve stillerini etkiler:

- Bazı öğrenciler yapılandırılmış bir içeriği ve bazıları ise esnekliği tercih eder.
- Bazıları bağımsızlık isterken diğerleri sosyal veya grup öğrenme ortamını sever.
- Bazıları işitsel (işitme) girdiyi, diğerlerini görsel (görme) ve hala diğerleri gibi kinestetik (hareketler) girdileri tercih eder.
- Bu modülle ilerlerken hatırlamanız gereken önemli bir nokta: öğrenciler esnek ve çeşitli sunum stillerine uyum sağlayabilirler.
- Öğrencilerin özellik ve tercihleri ne olursa olsun, çoğu ortamda öğrenebilirler.
- Materyali sunmak için seçilen yöntemlerde öğrencilerin bireysel özellikleri dikkate alındığında öğretme ve öğrenme daha keyiflidir.
- Öğrencilerde olduğu gibi öğretmenlerinde kendi öğrenme ve öğretme tercihlerini bilmesi önemlidir.
- Öğrencilerimize karşı verebileceğimiz, öğrenmeyi sevme şeklimizi öğretme eğilimlerimiz önemlidir.
- Sınıfta bir yanlış anlama ortaya çıktığında, materyalleri nasıl sunulduğunu yansıtacak şekilde öğrenme stilleri bilgilerinin kullanılması sürece katkı sağlar..
- Dönüt düzeltme, ipucu kullanımı v.s faaliyetlerde öğrenme stilleri dikkate alınmalıdır.
- Öğrencileri tercihlerine göre etiketlemekten kaçınmak gerekir.
- Öğrenme stilleri bilgisi ve çeşitli ders planlarının oluşturulması her bir sınıf oturumunun önemli bir unsuru olarak ele alınırsa her öğrencinin öğrenme tercihleri için en uygun öğrenme ortamında rahat olmalarına yardımcı olunabilir.
- Çok çeşitli çeşitli ders planları (Öğrenme stillerine dayalı hazırlanmış) , öğrencilerin öğrenme tercihlerinin ötesinde büyümelerine ve gelişmelerine yardımcı olur.
- Öğrencileri, hepimiz farklı öğrenme ortamlarına adapte edebiliriz.

- Sınıf öğretimi, öğrenciler tarafından düşünme ve işleme bilgilerinin modlarına, modellerine ve tercihlerine devam eden bir deneydir.
- Çeşitli öğrenme stilleri ve tercihlerinin var olduğunu ve öğrenciler arasında farklılık gösterdiğini anlayarak sınıftaki başarıyı en üst düzeye çıkarabiliriz. Bu nedenle öğrencilerin tercihlerini en üst düzeye çıkaracak etkinlikleri planlamak ve gerçekleştirmek önemlidir. Bu, öğrenmeyi öğretmen ve öğrenci için daha keyifli hale getirecek, ama aynı zamanda materyalleri öğrenmelerini daha hızlı ve kolaylaştıracaktır.
- Bir öğrenci, öğrenmeyi etkileyen en önemli becerilerini tanıyıp, zayıf yönlerini geliştirebilmelidir.
- Öğrencinin öğrenme sürecinde karşılaştığı zorlukları aşabilmesi için ailelerin, öğretmenlerin ve öğrencinin öğrenme stillerini bilmesi ve ona göre davranması önemlidir.

Bazı örnekler gözden geçirildiğinde: Görsel anne baba, kinestetik çocuklarını anlayamayabilir. Masada otururken çocuklarının, sürekli kıpırdanıp hareket etmelerinden rahatsız olabilirler. Çünkü kendileri böyle ders çalışmamışlardır ve çalışmamaktadırlar. İşitsel öğrenciler belki de müzikle dersi daha iyi anlamaktadırlar. Ders çalışırken müzik dinlemelerine izin verilebilir. Burada ölçüt, öğrencinin müzik dinlerken ders çalışması ile istenilen başarıya ulaşip ulaşmadığıdır (Farwell, 2018).

Günümüzde öğrenme stilleri kavramı bireylerde var olan bir potansiyel ve değer olarak kabul edilmekte, fırsat ve olanaklara bağlı olarak ortaya çıkmakta ve geliştirilmektedir. Doğuştan getirilen bir takım potansiyeller kültürel değerler ve ön yaşantılar öğrenme stilleri alanlarının ortaya çıkmasında ve gelişmesinde işlev kazanmakta, diğer zeka alanları gibi müziksel zeka bireyleri yetenekli-yeteneksiz ayrımından öteye bireyleri tanımak ve müziksel olarak hangi davranış değişikliği kazandırılabilir görüşünden yola çıkılarak yönlendirilmektedir. Ortaokullarda diğer alan derslerinin yanısıra bir anlamda sanat eğitimi genelinde, özelde müzik yoluyla, müzik içinde ve müzik için eğitim anlayışının da uygulamaları sorunlu bir şekilde devam etmektedir. Müzik eğitimi bireye önem veren ve bir değer olarak gören öğrenci merkezli ve ilerici bir eğitim anlayışıyla gerçekleştirilebilir. Günümüzde çağdaş eğitim arayışlarında temel anlayış bireyin özgür-

leşmesi ve yaratıcılığının geliştirilmesi çabasıdır. Bu anlamda genelde sanata ilişkin özelde müzik eğitimi konusunda daha zengin, yenilikçi ve çağdaş uygulamalara ihtiyaç var. Bu noktada öğrenme stillerini temele alan müzik eğitim yaklaşımlarının bu alanın canlanmasında ve gelişmesinde önemli bir yeri olacaktır (Farwell, 2018).

Ortaokullar; bireyi yaşama hazırlayarak, yetenek ve yaratıcılığını ortaya çıkarmayı amaçlar. Bu amaçlara erişmek, onları gerçekleştirmek için seçilmiş derslerle ve bu derslerin başarıyla yürütülebilmesiyle mümkündür. Müzik dersi de öğrencinin kendini ifade edebileceği, yeteneklerini fark edip geliştirebileceği, kişisel ve sosyal beceriler edinebileceği temel derslerden biridir. İlköğretim çocuğunun etkinlikleri yaparak ve yaşayarak gerçekleştirmesi dersin hedeflerine ulaşması için bir koşuldur. Son yıllardaki müzik öğretim programları bu yaklaşımı benimsemiştir. “Ortaokul müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir.” (Ataman, 2009). Burada göz önünde bulundurulacak temel ilkelere bir programın öğrenci merkezli olmasıdır. Ancak öngörülen bu koşulla ilgili olarak; okullardaki fiziki şartların yetersizliği ve sınıfların kalabalık olması, öğrencilerle bire bir ilgilenemeyi zorlaştırmakta ve müzik öğretmenlerinin çalıştıkları ortamlardan kaynaklanan sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu tür sorunlar, iyi hazırlanmış bir programın dahi uygulanmasını güçleştirebilmektedir.

Müzik eğitimi bireyin bilişsel öğrenme yaşantıları açısından önemli bir değer taşımaktadır. Özellikle çocuğun her seviyedeki okul yaşantıları boyunca verilecek doğru, bilinçli, sistematik bir müzik eğitimi onun bilişsel başarısında, bununla doğru orantılı olarak da öğrenim hayatı boyunca akademik başarısında olumlu etkiler yaratacaktır. Müzik öğretmenlerin, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini dikkate almaları durumunda öğrencilerin derslerinde daha aktif olmaları beklenmektedir. Müzik eğitiminde kazanımların düşük düzeyde gerçekleşmesi; öğretmenlerin, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini hangi düzeyde dikkate aldıkları sorusunun ele alınması gerekmektedir.

1.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

McQueen ve Creech, (2018).”ortaokul müzik derslerinde öğretmen ve öğrencilerin öğrenme –öğretme tercihleri” başlıklı makalesinde, İngiltere’de müzik eğitimi yaklaşımı yedi adet bakımlı ortaokulun uzun süreli çalışmasından elde edilen verilere dayanmaktadır. Bu çalışmanın amaçları doğrultusunda, 18 müzik öğretmeni ve 325 öğrenci görüşme transkripsiyonundan elde edilen veriler, okul müzik dersleri bağlamında öğretmenlerin ve öğrencilerin müzik tercihleri konusunda oldukça anlamlı sonuçlar ortaya koymuştur. Veriler öğretmenlerin müziği seçtiğinde, özellikle zorluklar konusunda bilinçli olduklarını, bununla birlikte müzik eğitimi sürecinde öğrenci tercihlerinin sadece beğeni odaklı olduğu görülmüştür. Müzik eğitimcileri dersin işlenişinde içeriğin zorluğuna odaklanırken öğrenciler daha çok müzik parçasına yönelik ilgi ve beğenme değişkenine odaklanmaktadır. Öğrencilerin hoşlarına giden müzik parçalarında derse daha fazla katılım gösterdikleri ve performans ortaya koydukları gözlemlendi. Bu araştırmacıların çalışmalarının ikinci boyutunda derste gerçekleştirilen uygulamaların niteliğinin öğrenme çıktıları ve duyuşsal boyutlar üzerindeki etkileri karma araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Bulgular, öğrenci merkezli yaklaşımların benimsenmesinin öğrenci ilgisini, güvenini ve müzik becerilerini artırdığını gösterdi. Öğrenciler, öğrenmeleri konusunda ö denetim ve inisiyatifleri arttığı ölçüsünde derslerdeki kazanımlarının arttığı gözlemlendi.

Fredrikson (2007) tarafından gerçekleştirilen “Müzik eğitiminde öğrenme stillerinin etkisi” başlıklı araştırmada müzik eğitiminde çok yönlü öğrenme stil ve etkinliklerinin etkisi incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre yenilik, kinestetik aktivite, öz-etkililik, meydan okuma ve yaratıcılık unsurlarını içeren derslerin ve aktivitelerin öğrencilerin başarılarının ve durumsal ilginin artmasına neden olduğunu ortaya çıkarmıştır. Araştırmacıya göre zenginleştirilmiş bir öğrenme ortamının sağlanması ve çok yönlü etkinliklerine öğrencilerin dahil edilmesi, çocukların deneyimlere olan ilgisini arttırmanın bir yolu olabilir; bu da daha fazla katılım ve daha iyi performans sonuçları sağlar.

Creech ve arkadaşları (2008) tarafından gerçekleştirilen “Öğretmen ve öğrenci beklentilerine göre öğrenme stilleri” başlıklı nitel araştırmada öğrencilere haftada seçtikleri bir özel ders sırasında kendi öğrenmeleri, öğrenme stili kullanmaları konusunda günlük tutmaları istenmiştir. Sonuçlar, dersten sonra gerçekleştirilen değerlendirmelerde

öğrencilerin ilk beklenti ve tutumlarının önemine işaret etmiştir., araştırma bulgularına göre motivasyonu ve uygulamalardan endişe duyan öğrenciler daha düşük kazanımlar elde etmektedir. Derslerde öğretmenlerin en iyi ve en kötü yönleri ile öğrencilerin en iyi ve en kötü yönleri arasındaki uyumun önemli olduğu görülmüştür. Müzik eğitiminde öğretme-öğrenme arasındaki neden-sonuç ilişkilerinin sürekli olarak değerlendirilmesi, öğrenci gelişimin değerlendirilmesi ve müzik derslerindeki öğrenci performansını olumlu yönde etkilemektedir.

Creech ve arkadaşları (2008) “Öğretmen ve öğrenci beklentilerine göre öğrenme stilleri” başlıklı çalışmalarının ikinci boyutunda “Klasik, popüler, caz ve İskoç geleneksel müzisyenlerin” lisans, yüksek lisans ve daha geniş bir müzik topluluğu bağlamında performanslarını nasıl geliştirdiğini bir "Müzikal Performansın Araştırılması: İleri Müzik Öğreniminde Karşılaştırmalı Çalışmalar" adlı projeye incelediler.. Ayrıca bu çalışmada müziksel becerilerin önemine, müzikal etkinliklerin önemine ve müzikal uzmanlığın doğasına yönelik tutumlarla ilgili bulguları ele alınmıştır. Veri toplamanın ilk aşamasından (n = 244) kişiden elde edilen anket verileri, klasik ve klasik olmayan müzisyenler arasındaki farklılıklar ve benzerlikler kanıtı oluşturmuştur. Klasik müzisyenler, müzikal ve teknik açıdan mükemmelliği ve notasyon temelli becerileri ve analitik yetenekleri ön plana çıkarmayı teşvik ederken, klasik olmayan müzisyenler ezberlemeye ve doğaçlamaya daha fazla önem verdikleri görülmüştür. Profesyonel müzisyenler pratik yapma, prova yapma, ders alma ve performans gösterme gibi pratik etkinlikleri göz önünde bulundurdukları görülmüştür. Ancak klasik müzisyenler ders vermeye ve solo performansa daha fazla ilgi duysalar da, klasik olmayan meslektaşları müzik için müzik üretmeyi ve kendi tarzlarında müzik dinlemeyi daha uygun bulmayı düşünmüşlerdir. Müzisyenlerin öğrenme ve çalışma stilleri onların müzik icra etme süreçlerinde etkili olduğu görülmüştür.

Nacakcı (2006) tarafından gerçekleştirilen “İlköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları” başlıklı bir çalışmada ilköğretim öğrencilerinin müzik derslerine yönelik tutumları cinsiyet, aile eğitim ve sosyo-ekonomik faktörler açısından incelenmiştir. Nicel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen çalışmanın bulgularına göre genel olarak öğrencilerin müzik derslerine yönelik tutumları olumlu düzeydedir. Bununla birlikte çocukların ders içi kazanımları gerçekleştirme durumunun düşük olduğu görülmüş-

tür. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre müzik dersine yönelik tutumları farklılık gösterirken, aile eğitim durumu ve sosyo ekonomik faktörlerin araştırmanın bağımlı değişkenleri üzerinde etkili olmadığı görülmüştür.

Şendurur ve Barış (2002) tarafından gerçekleştirilen “Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı” başlıklı bir çalışmada ortaöğretim düzeyinde müzik dersi alan ve almayan öğrencilerin bilişsel öğrenme düzeyleri, genel akademik başarıları karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Survey yöntemiyle gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre ortaöğretimde müzik dersi alan öğrencilerin almayan akranlarına göre genel akademik başarılarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur

Kocabaş ve Selçioğlu (2003) tarafından gerçekleştirilen “İlköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarında müzik dersinin gerçekleşme düzeyine ilişkin öğrenci görüşleri” konulu bir çalışmada ilköğretim düzeyinde müzik derslerinin amaçlarının gerçekleşme düzeyi ve bu duruma etki eden faktörler incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre müzik dersinin kazanımlarının gerçekleşme düzeyi cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Bununla birlikte sınıf düzeyi, müzik aleti olup olmama, okul türü ve derse giren öğretmenlerin özellikleri v.b değişkenlere göre dersin hedeflerinin gerçekleşmesinde anlamlı farklar bulunmuştur. Düşük düzeyli sınıflarda, özel okullarda, özel müzik eğitimi alan çocuklarda, evinde müzik aleti bulunan öğrencilerde dersin kazanımlarının yüksek düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Rausher ve Shaw’ın gerçekleştirdikleri “Müzik eğitiminde uzun süreli zenginleşmenin etkileri” başlıklı çalışmalarında (1997:3) özel piyano ve org dersi alan öğrencilerin, farklı derslerdeki başarılarını incelemiştir. Araştırma bulgularına göre bu tür müzik uygulamalarını gerçekleştiren öğrenciler başta müzik dersi olmak üzere bilgisayar, fen ve matematik alanlarında anlamlı düzeyde yüksek başarılar elde etmişlerdir.

Öğretmenlerin, yaptıkları öğretimde öğrencilerinin öğrenme stillerini dikkate almaları durumunda öğrencilerin daha başarılı olmaları beklenmektedir. Bu çerçevede bu çalışmada ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları öğrenme stilleri ve bazı değişkenler açısından ele alınmıştır. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevaplar alınmıştır. Bu nedenle bu çalışmada ortaokul 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğ-

rencilerinin öğrenme stilleri ile müzik derslerindeki kazanımlara ulaşma düzeyleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

BÖLÜM II

Yöntem

Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stilleri, müzik dersi kazanımları ve müzik dersine yönelik tutumların ilişkilerini açıklayan bu araştırmanın amaçlarını test etmek amacıyla karşılaştırmalı ilişkisel survey yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem mevcut olay, olgu ve değişkenlerin olduğu gibi betimlenmesini; değişkenler arası ilişkinin açıklanmasını sağlamaktadır (Karasar, 1998). Araştırmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri aşağıdaki tablo'da gösterilmiştir.

Tablo 1 Çalışmanın Değişkenleri

BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLER		BAĞIMLI DEĞİŞKENLER
Cinsiyet		Müzik Dersi Kazanımları
Sınıf Düzeyi		Müzik Dersine Yönelik Tutum
Öğrenme Stilleri		

Tablo 2. Ortaokul Öğrencileri Müzik Dersi Kazanımları, Tutumları ve Öğrenme Stilleri Araştırmasının Süreci

	AYLAR
1. Müzik eğitimi, ortaokul müzik öğretim programı, müzik dersi tutumları ve öğrenme stilleri konusunda literatür taramasının yapılması	Eylül 2017
2. Müzik Dersi Tutum Ölçeği, Müzik Dersi Kazanım Değerlendirme Form hazırlanması	Ekim 2017
3. Araştırmanın uygulamalarının gerçekleştirileceği özel okulun belirlenmesi, sınıf ve öğrenci durumlarının incelenmesi.	Ekim 2018
4. Okul yönetiminden gerekli izinlerin alınması.	Ekim 2017

5. Müzik dersi tutum ölçeği, müzik dersi kazanım değerlendirme formu ve öğrenme stilleri ölçeklerinin geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapılması	Kasım 2017
6. Müzik Dersi Kazanım formu, müzik dersine yönelik tutum ölçeği ve öğrenme stilleri ölçekleri ortaokul 6. Ve 7. Sınıflara 4 ay süresince uygulanmıştır	Aralık 2017-Mart 2018
7. Uygulama sonuçları SPSS programına girilmesi	Mart 2018
8. Araştırma verileri üzerinde SPSS 22.0 programında analizler yapılmıştır.	Nisan 2018
9. Araştırma bulgu ve yorumları yazılmıştır	Nisan-Mayıs 2018
10. Araştırma raporlaştırılmıştır.	Mayıs 2017

Araştırma Grubu

Survey araştırma deseninde olan bu araştırmanın çalışma grubunu Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Özel Esentepe ortaokulda öğrenim gören 6. ve 7 sınıflardaki öğrenciler oluşturmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın verileri 92'si erkek, 95'i kız olmak üzere 187 öğrenciden toplanmıştır. Öğrencilerin yaş ortalaması 13,4'dür. Araştırmanın önemli değişkeni öğrenme stilleri açısından öğrencilerin dağılımlarına bakıldığında;

Tablo 3 Araştırma grubunun öğrenme stillerine göre dağılımı

Öğrenme Stilleri	-n-	%
Yerleştiren	45	24,1
Özümseyen	49	26,2
Dönüştüren	13	6,95
Ayrıştıran	63	33,7
Çoklu Stil	17	9,1
Toplam	187	100,0

Yukarıdaki tablo'da araştırma grubundaki ortaokul 6. Ve 7. Sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerine göre dağılımı görülmektedir. Kolb Öğrenme Stilleri Envanterinin uygulanması sonucu araştırma grubundaki öğrencilerin 45'i (%24,1) yerleştiren, 49'u (%26,2) özümseyen, 13'ü (%6,95) dönüştüren, 63'ü (%33,7) ayırıştırıcı ve son olarak 17'si ise (%9,1) çoklu öğrenme stiline (Birden fazla öğrenme stiline sahip) olduğu görülmüştür. Araştırma grubundaki çocukların ağırlıklı olarak ayırıştırıcı ve özümseyen stile sahip oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerini elde etmek amacıyla Öğrenme Stilleri Envanteri, Müzik Dersi Kazanım Değerlendirme Formu ve Ortaokul Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri

Aşkar (1993) tarafından Türkçeye uyarlanan 'Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri' bireylerin 4 farklı boyutta öğrenme stillerini ortaya koymaktadır. Bu stiller, yerleştiren, dönüştüren, özümseyen ve ayırıştırıcı stillerdir. Yüz yüze uygulanan bu ölçekte her birisi 4 şıktan oluşan 12 soru bulunmaktadır. Daha önceden standardizasyonu yapılan bu ölçeğin uygulama öncesinde güvenilirlik ve geçerlilikleri ortaokul düzeyindeki 180 öğrenci üzerinde tekrar test edilmiştir. Öğrenme stilleri envanterinin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,83 olarak bulunmuştur.

Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

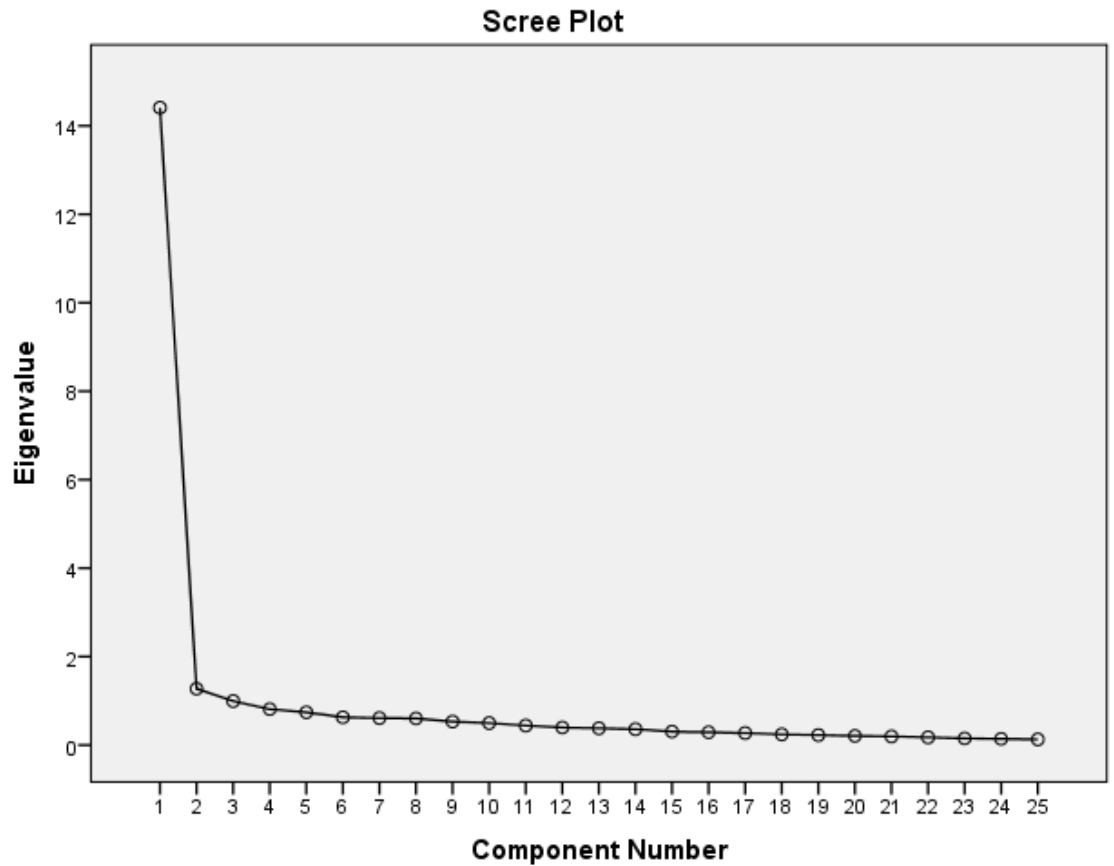
Bu ölçek ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik duyuşsal yönelimlerini tespit etmek amacıyla kullanılmıştır. Likert tipinde 5 dereceli ölçekte toplam 25 adet soru bulunmaktadır. Araştırma öncesinde gerçekleştirilen geçerlik ve güvenilirlik analizlerinde Müzik Dersi Tutum Ölçeğinin KMO değerleri 0,961 ve Bartlett Testi değeri ise 3743,79 bulunmuştur. Bu bulguya göre bu ölçek ortaokul düzeyindeki öğrencilerin müziğe yönelik tutumlarını ölçmek için uygun olduğu görülmüştür. Ayrıca araştırma örneklemini de ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri için yeterlik göstermektedir.

Tablo 4 Müzik Dersi Tutum Ölçeği Tanımlayıcı İstatistikleri

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,961
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	3743,796
	Df	300
	Sig.	,000

Daha sonrasında gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör analizleri ve hesaplanan öz-değerler ölçeğin tek boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Aşağıda müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin tek boyutlu bir yapıda olduğunu gösterir scree plot grafiği görülmektedir.

Tek bir yapıya sahip olan ölçeğin geçerlik açısından sonraki önemli kanıtı ise maddelerinin gerekli faktör yüklerine ve madde korelasyon düzeylerine sahip olmasıdır. Aiken'e göre (1996) Likert tipi ölçeklerde bir maddenin ait olduğu boyutta en az 0,40

faktör yüküne ve 0,30'un üzerinde item-total korelasyon katsayısına sahip olması gerekir. Müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin faktör yükleri ve Item-Total Katsayıları aşağıdaki tablo verilmiştir.

Tablo 5 Müzik Dersi Tutum Ölçeği Faktör Yük ve Madde Korelasyon Sonuçları

	\bar{X}	ss	Faktör Yükü	Madde-Test Korelasyon
T1	4,07	1,07	,863	,841
T2	3,48	1,08	,696	,669
T3	3,91	1,18	,779	,757
T4	4,04	1,22	,712	,684
T5	3,60	1,32	,748	,724
T6	4,26	1,11	,758	,733
T7	3,92	1,11	,653	,624
T8	4,12	1,09	,532	,410
T9	4,17	1,03	,736	,711
T10	4,46	0,82	,517	,493
T11	3,89	1,22	,788	,764
T12	3,98	1,24	,872	,853
T13	3,16	1,36	,818	,796
T14	3,38	1,48	,795	,771
T15	3,40	1,26	,811	,788
T16	3,54	1,33	,714	,687
T17	3,67	1,25	,748	,726
T18	3,62	1,36	,848	,829
T19	3,81	1,20	,889	,875
T20	3,72	1,21	,818	,796
T21	3,63	1,34	,794	,773
T22	3,16	1,43	,835	,817

T23	3,14	1,39	,825	,806
T24	4,20	1,13	,764	,737
T25	4,00	1,33	,639	,611

Tablo 5'e göre müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin tüm maddelerinin faktör yükleri 0,50 'nin üzerindedir. Aynı şekilde her bir maddeye ait Item-Total Korelasyon katsayılarının da 0,40'ın üzerinde olduğu görülmektedir. Bu yönüyle müzik dersine yönelik tutum ölçeğinin ortaokul öğrencileri için ayırıcı ve geçerli bir ölçek olduğu söylenebilir. Ayrıca müzik dersi tutum ölçeğinin Cronbach güvenilirliği ise 0,96 olarak bulunmuştur.

Ortaokul Müzik Dersi Kazanım Değerlendirme Formu

Ortaokul 6. ve 7 . sınıftaki öğrencilerin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeylerini tespit etmek için araştırmacı tarafından geliştirilen bir ölçme aracıdır. Bu amaçla Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı incelenmiş, 6. ve 7. Sınıfların müzik dersinde gerçekleştirilecek kazanımları listelenmiştir. Araştırma verileri öğretim yılının ilk döneminde toplanacağı için (Güz Dönemi/Eylül-Şubat) bu dönemde programda öngörülen kazanımlar saptanmıştır. Bu şekilde 6. Sınıflar için 12, 7. Sınıflar için ise 15 kazanım belirlenmiştir. Ortaokul Müzik Dersi Formuna temel teşkil eden kazanımlar aşağıda listelenmiştir.

Ortaokul Müzik Dersi 6. Sınıf Kazanımları

- A. 1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.
- B. 1. Temel Müzik Yazı ve Ögelerini Kullanır (On Altılık Notalar)
- A. 7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.
- A. 6. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.
- B. 1. Temel müzik yazı ve ögelerini kullanır (Hece Bağı).
- A. 4. Basit çok sesli şarkılar söyler.
- D. 1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.
- A. 9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.
- C. 1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.
- C. 4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.
- B. 2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.
- C. 3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

Ortaokul Müzik Dersi 7. Sınıf Kazanımları

- A. 1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.
- B. 1. Temel müzik yazı ve ögelerini kullanır
(7/8'lik aksak ölçü, çoğaltma noktası, senyö, da capo, fine, kalın la, kalın si, ince re, ince mi).
- A. 4. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.
- A. 7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.
- A. 6. Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.
- A. 2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.
- D. 6. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.
- D. 5. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin gelişmesine verdiği önemi açıklar.
- C. 2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.
- C. 5. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.
- B. 4. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.
- B. 3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.
- A. 3. Düzeyine uygun çok sesli eserler seslendirir.

Kazanımların belirlenmesinden sonra 6. sınıflar için 12, 7. Sınıflar için 15 maddelik ve 5 dereceli form hazırlanmıştır. Ortaokul Müzik Dersi Kazanım Formunda Çok iyi 5 puan, iyi 4 puan, orta 3 puan, yetersiz 2 puan ve zayıf 1 puan şeklinde bir derecelendirme yapılmıştır. Ortaokul Müzik Dersi Formu uygulanmadan önce bir başka müzik öğ-

retmeniyle birlikte 6. ve 7. Sınıflarda uygulanmıştır. Uygulama sonucunda herbir sınıf düzeyi için ölçeğin Item-Total ve Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmıştır (Bkz. Tablo 6 ve Tablo 7.).

Tablo 6 Sınıf Müzik Dersi Kazanım Ölçeği Item-Total Korelasyon Sonuçları

	\bar{X}	ss	Madde-Test Korelasyon
A.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.	4,829	,5893	,996
B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanır (On Altılık Notalar)	4,406	,7657	,940
A.7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.	4,519	,5893	,996
A.6. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.	4,19	,5893	,726
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Hece Bağı).	4,406	,7657	,829
A.4. Basit çok sesli şarkılar söyler.	4,509	,6055	,875
D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.	4,519	,5893	,796
A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.	4,519	,5893	,773
C.1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.	4,519	,5893	,817
C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.	4,519	,5893	,806
B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	4,519	,5893	,796
C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim	4,519	,5893	,796

kalıbı ile eşlik eder.			
Cronbach Alfa			.96

Tablo 6’da görüldüğü gibi Ortaokul Müzik Dersi 6. Sınıf kazanım formundaki her bir maddenin Item-Total korelasyon katsayısı 0,70’in üzerindedir. Bu formun çok yüksek bir ayırt ediciliğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu form üzerinde hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ise 0,96 bulunmuştur. Bu değer Ortaokul 6.Sınıf Müzik Dersi Formunun oldukça yüksek bir güvenilirlik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 7 Sınıf Müzik Dersi Kazanım Ölçeği Item-Total Korelasyon Sonuçları

	\bar{X}	S.S	Madde-Test Korelasyon
A.1. İstiklil Mırsı'nı İnlımnı uygun söyl5r	4,744	0,5	,981
B.1. Temel müzik yazı ve ögelerini kullanır	4,147	0,767	,942
(7/8'lik aksak ölçü, çoğaltma noktası, senyö, da capo, fine, kalın la, kalın si, ince re, ince mi).	4,444	0,5	,981
A.4. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.	4,444	0,5	,811
A.7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.	4,347	0,767	,714
A.6. Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.	4,444	0,5	,748
A.2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.	4,444	0,5	,848
D.6. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.	4,444	0,5	,889
D.5. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin gelişmesine verdiği önemi açıklar.	4,444	0,5	,818
C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	4,159	0,7546	,794
C.5. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim	4,259	0,7546	,842

kalıpları oluşturur.			
B.4. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.	4,544	0,5	,981
B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.	4,444	0,5	,881
A.3. Düzeyine uygun çok sesli eserler seslendirir.	4,144	0,5	,881
Cronbach Alfa			.93

Tablo 7’de görüldüğü gibi Ortaokul Müzik Dersi 7. Sınıf kazanım Formundaki maddelerin Item-Total korelasyon katsayısı 0,70’in üzerindedir. Bu değerler formun çok yüksek bir ayırt ediciliğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu form üzerinde hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ise 0,93 bulunmuştur. Bu değer Ortaokul 7.Sınıf Müzik Dersi Kazanım Değerlendirme Formunun oldukça yüksek bir güvenilirlik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, Pearson korelasyonu katsayısı ve t testi ve varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Araştırma verilerinin analizinde kullanılan teknikler aşağıda ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 8 Araştırmada Kullanılan İstatistiksel teknikler

Alt Problem 1: Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları ne düzeydedir?	Aritmetik Ortalama, Ağırlıklı Ortalama
Alt Problem 2: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Bağımsız Örneklem t Testi
Alt Problem 3: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Bağımsız Örneklem t Testi
Alt Problem 4: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine	Bağımsız Örneklem t Testi

göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	
Alt Problem 5: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Bağımsız Örneklem t Testi
Alt Problem 6: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Varyans Analizi-F Testi
Alt Problem 7: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Varyans Analizi-F Testi
Alt Problem 8: Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersi Kazanımları ile Tutumları Arasında Anlamlı İlişki Var mıdır?	Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı

BÖLÜM III

BULGULAR

1. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları ne düzeydedir?

Tablo 9 Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeyleri

	\bar{X}	ss	Kazanımın Gerçekleşme Düzeyi
A.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.	4,829	,5893	Çok iyi
B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanır (On Altılık Notalar)	4,406	,7657	Çok iyi
A.7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.	4,519	,5893	Çok iyi
A.6. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.	4, 19	,5893	İyi
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Hece Bağı).	4,406	,7657	Çok iyi
A.4. Basit çok sesli şarkılar söyler.	4,509	,6055	Çok iyi
D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.	4,519	,5893	Çok iyi
A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.	4,519	,5893	Çok iyi
C.1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.	4,519	,5893	Çok iyi
C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.	4,519	,5893	Çok iyi
B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	4,519	,5893	Çok iyi
C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	4,519	,5893	Çok iyi
Genel Ortalama	4,499		Çok iyi

Tablo 9'da 6 sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeyleri görülmektedir. Aritmetik ortalama ile gerçekleştirilen analizlerde öğrencilerin bir

kazanımında “Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular” İYİ, diğer kazanımlarda ise çok iyi düzeyde müzik dersinin kazanımlarını elde ettikleri görülmüştür. Tablo 9’da dikkat çeken bir durum ise 6. Sınıf öğrencilerinin “İstiklal Marşı’nı anlamına uygun söyler” kazanımında en yüksek ortalamayı almalarıdır.

Tablo 10 Ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarına ulaşma düzeyleri

	\bar{X}	ss	Kazanımın Gerçekleşme Düzeyi
1.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.	4,744	0,5	Çok iyi
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır	4,147	0,767	İyi
(7/8’lik aksak ölçü, çoğaltma noktası, senyö, da capo, fine, kalın la, kalın si, ince re, ince mi).	4,444	0,5	Çok iyi
A.4. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.	4,444	0,5	Çok iyi
A.7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.	4,347	0,767	Çok iyi
A.6. Atatürk’ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.	4,444	0,5	Çok iyi
A.2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.	4,444	0,5	Çok iyi
D.6. Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.	4,444	0,5	Çok iyi
D.5. Atatürk’ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin gelişmesine verdiği önemi açıklar.	4,444	0,5	Çok iyi
C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	4,159	0,7546	İyi
C.5. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.	4,259	0,7546	Çok iyi
B.4. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.	4,544	0,5	Çok iyi
B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.	4,444	0,5	Çok iyi

A.3. Düzeyine uygun çok sesli eserler seslendirir.	4,144	0,5	Çok iyi
Genel Ortalama	4,397		Çok iyi

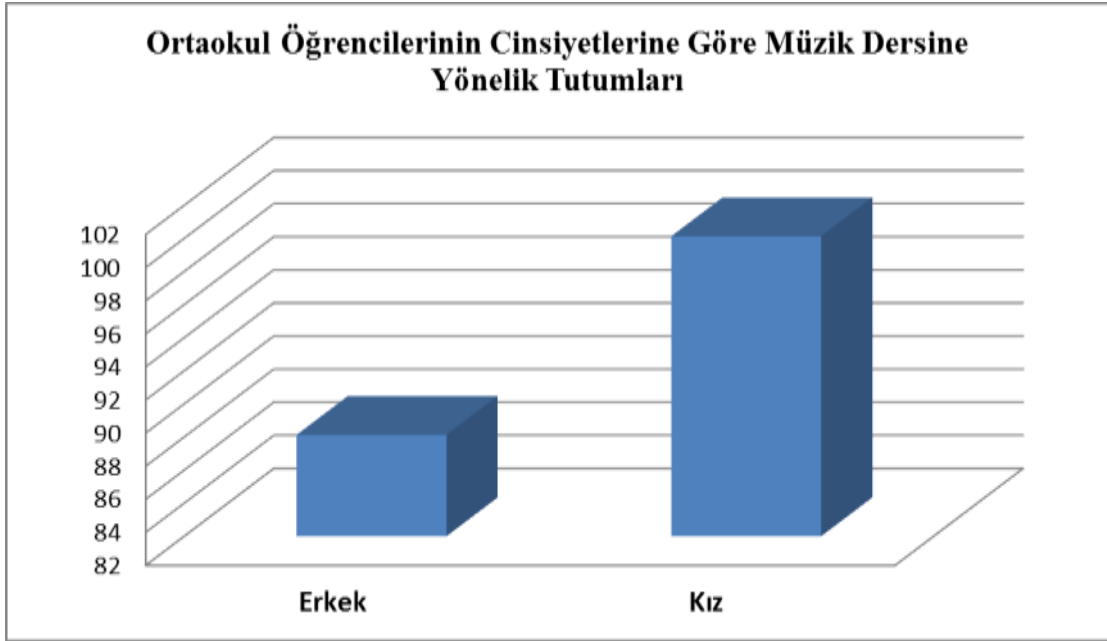
Tablo 10’da 7 sınıf öğrencilerinin müzik dersi kazanımlarını elde etme düzeyleri görülmektedir. Aritmetik ortalama ile gerçekleştirilen analizlerde öğrencilerin iki kazanımda “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır “ ve “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” İYİ, diğer kazanımlarda ise çok iyi düzeyde müzik dersinin kazanımlarına ulaştıkları görülmüştür. Tablo’da dikkat çeken diğer bir durum ise 7. Sınıf öğrencilerinin de “İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler” kazanımında en yüksek ortalamayı elde etmiş oldukları görülmüştür.

2. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 11 Ortaokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Müzik Dersine Yönelik Tutum Puanlarının Karşılaştırılması

N	-n-	\bar{X}	s.s	-t-	-p-
Erkek	92	88,13	25,121	-3,687	,000
Kız	95	100,13	19,044		

Tablo 11’de Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersine yönelik tutumları üzerinde hesaplanan Bağımsız t Testi analizi sonuçları görülmektedir. Analizlere göre müzik dersine yönelik tutum ölçeğinde kız öğrencilerin ortalaması 100,13, erkek öğrencilerin ortalaması ise 88,13’tür. İki cinsiyetin puan ortalamaları arasında hesaplanan t değeri ise 3,687’dir. Bu bulgulara göre kız ve erkek ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark söz konusudur. Grupların ortalamalarına göre kız öğrenciler erkek öğrenci akranlarına kıyasla müzik dersine yönelik daha olumlu tutumlara sahiptir. İki grubun tutum puanlarına ilişkin karşılaştırmalı grafik aşağıda gösterilmiştir.

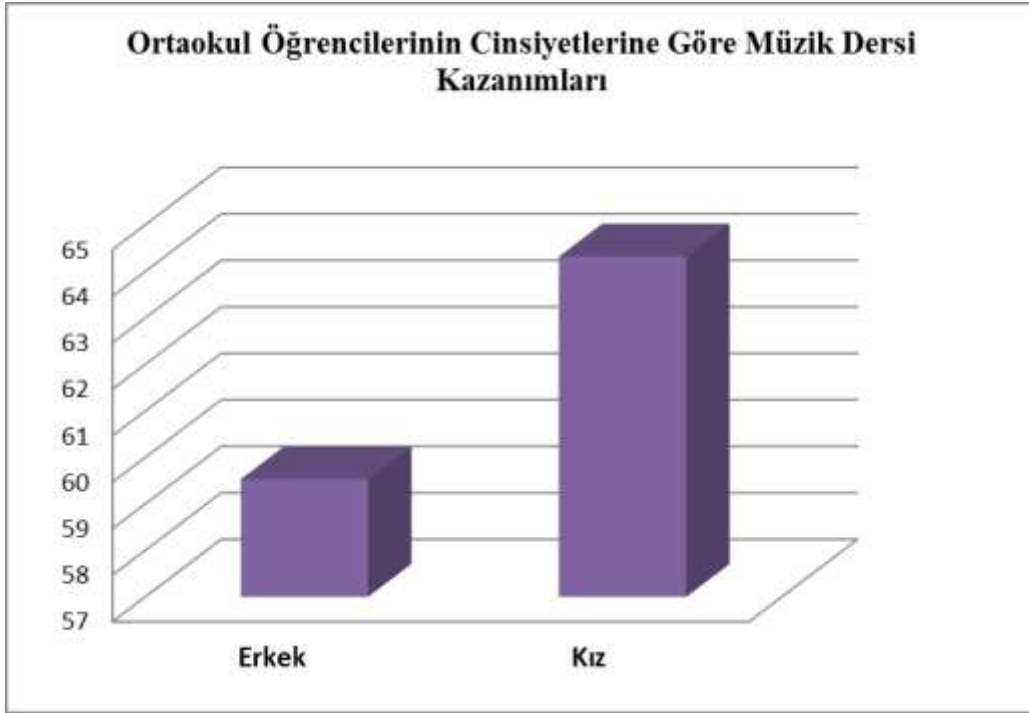

3. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 12 Ortaokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Müzik Dersi Kazanımlarının Karşılaştırılması

		N	\bar{X}	SS	T	p
Toplam	Erkek	92	59,53	12,329	-2,771	,000
Kazanım	Kız	95	64,32	11,270		

Tablo 12’de Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetlerine göre müzik dersi kazanımları üzerinde hesaplanan Bağımsız t Testi analizi sonuçları görülmektedir. Analizlere göre müzik dersi kazanım ölçeğinde kız öğrencilerin ortalaması 64,32, erkek öğrencilerin ortalaması ise 59,53’tür. İki cinsiyetin kazanım ölçeği puan ortalamaları arasında hesaplanan t değeri ise 2,77’dir. Bu bulgulara göre kız ve erkek ortaokul öğrencilerinin müzik kazanımları arasında anlamlı bir fark söz konusudur. Grupların ortalamalarına göre kız öğrenciler erkek öğrencilere kıyasla müzik dersinden daha yüksek düzeyde kazanımlar elde etmiştir. İki grubun kazanım puanlarına ilişkin karşılaştırmalı grafik aşağıda gösterilmiştir.

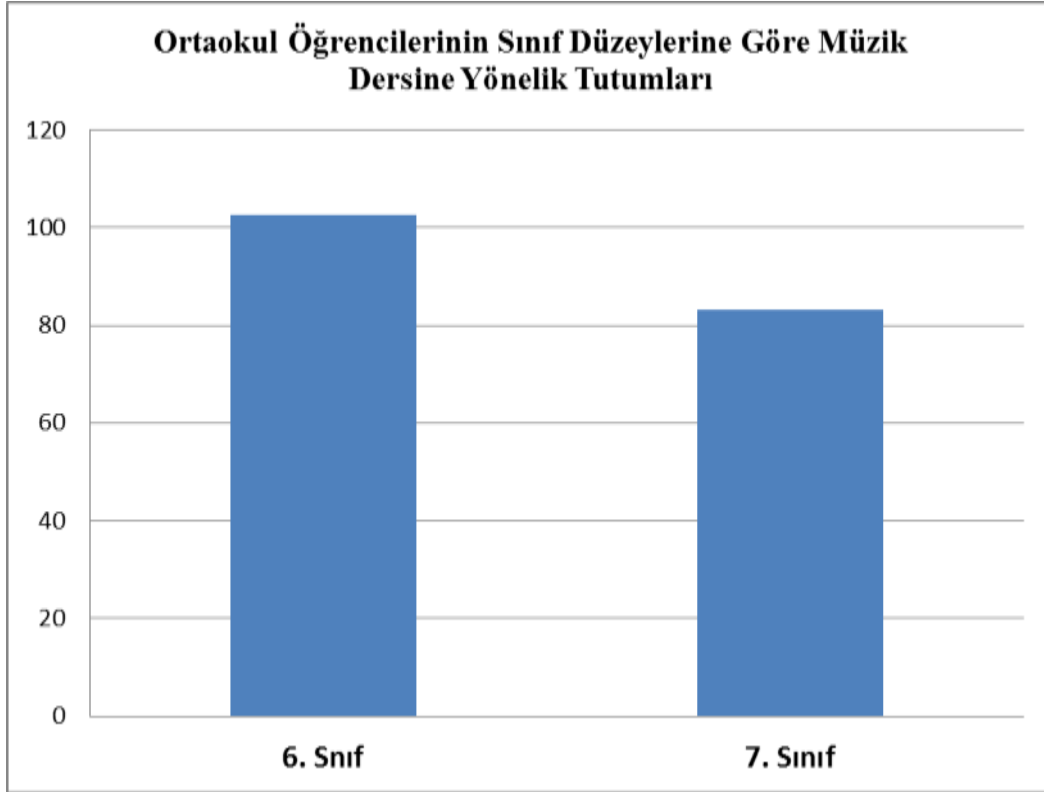
4. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 13 Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Müzik Dersine Yönelik Tutum Puanlarının Karşılaştırılması

Sınıf	-n-	\bar{X}	s.s	-t-	-p-
6,0	106	102,67	18,159	6,322	,000
7,0	81	83,17	24,022		

Tablo 13’de Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersine yönelik tutumları üzerinde hesaplanan Bağımsız t Testi analizi sonuçları görülmektedir. Analizlere göre müzik dersine yönelik tutum ölçeğinde 6. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ortalaması 102,67, 7. sınıf öğrencilerin ortalaması ise 83,17’dir. İki sınıf düzeyinin puan ortalamaları arasında hesaplanan t değeri ise 6,322’dir. Bu bulgulara göre ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları arasında sınıf düzeyleri açısından anlamlı bir fark söz konusudur. Sonuçlar ayrıntılı olarak incelendiğinde 6. Sınıf öğrencilerin 7. Sınıfta öğrenim gören öğrencilere kıyasla müzik dersine yönelik

daha olumlu tutumlara sahip olduğu görülmüştür. İki grubun sınıf düzeyleri açısından tutum puanlarına ilişkin karşılaştırmalı grafik aşağıda gösterilmiştir.

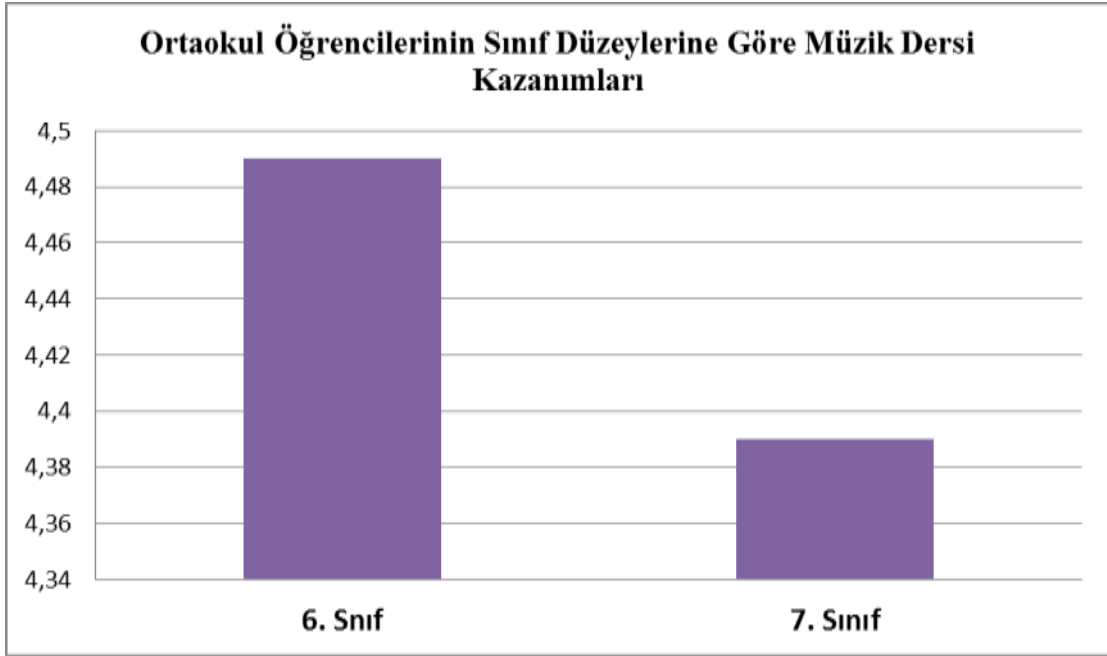
5. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 14 Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Müzik Dersi Kazanımlarının Karşılaştırılması

sınıf	N	\bar{X}		
KazanımT 6,0	106	4,49	5,65	,000
7,0	81	4,39		

Tablo 14'de Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre müzik dersinden elde ettikleri kazanım puanları üzerinde hesaplanan Bağımsız t Testi analizi sonuçları görülmektedir. Analizlere göre müzik dersi kazanımlarında 6. Sınıfta öğrenim gören

öğrencilerin ağırlık ortalaması 4,49, 7. sınıftaki öğrencilerin ağırlıklı kazanım ortalaması ise 4,39'tur. İki sınıf düzeyinin kazanım puan ortalamaları arasında hesaplanan t değeri ise 5,96'dır. Bu bulgulara göre ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları arasında sınıf düzeyleri açısından anlamlı bir fark vardır. Bulgular ayrıntılı olarak incelendiğinde 6. Sınıf ortaokul öğrencilerin 7. Sınıftaki öğrencilerden müzik dersinde daha yüksek kazanımlara sahip olduğu görülmüştür. İki grubun sınıf düzeyleri açısından kazanım puanlarına ilişkin karşılaştırmalı grafik aşağıda gösterilmiştir.

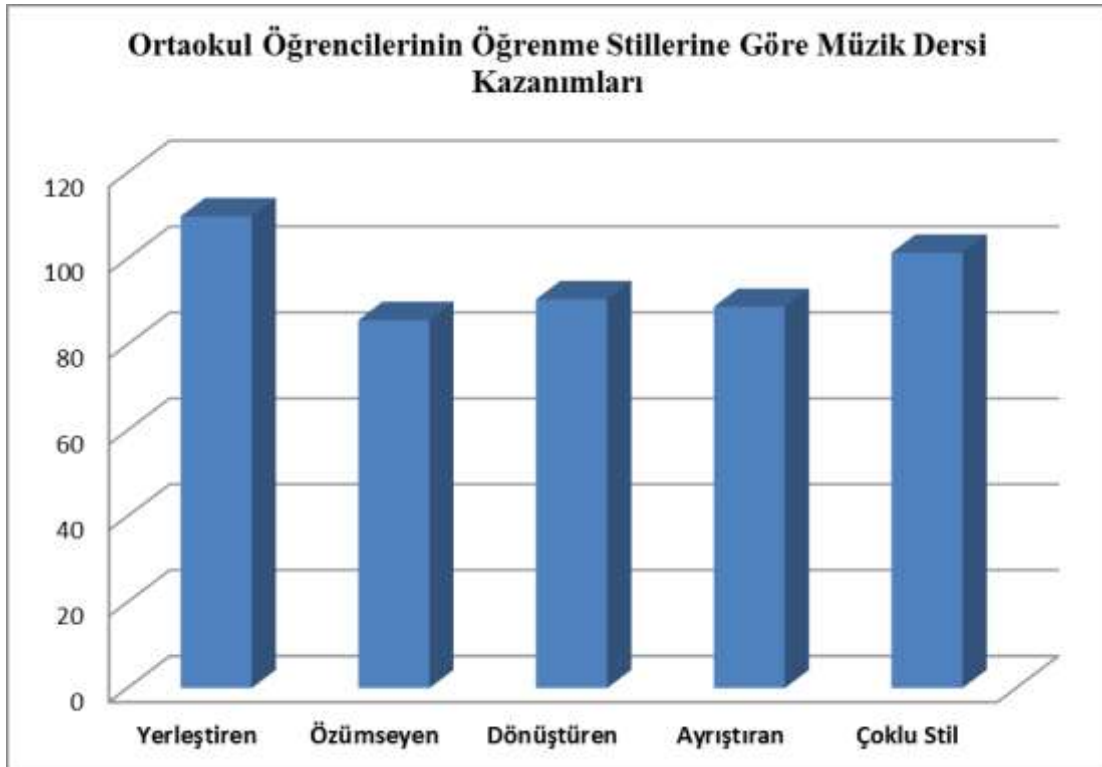
6. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 15 Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırılması

Öğrenme Stilleri	\bar{X}	-n-	s.s	F	P	Tukey Testi Sonuçları
Yerleştiren	109,87	45	15,914			Y>A;Y>D;
Özümseyen	85,70	51	23,323			

Dönüştüren	90,56	11	14,099	10,006	0,000	Y>Ö;
Ayrıştırıran	88,81	63	22,438			Ç>Ö; Ç>A;Ç>D;
Çoklu Stil	101,41	17	22,779			
Toplam	94,22	187	22,983			

Tablo 15’de ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutum puanları üzerinde gerçekleştirilen F testi sonuçları görülmektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin öğrenme stilleri açısından müzik dersi tutum puanları arasında 10,006 F değeri elde edilmiştir. Bu bulgu 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlıdır. Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutumlarında anlamlı fark vardır. Tukey testi analizlerine göre yerleştiren ve çoklu öğrenme stillerine sahip öğrencilerin diğer stillere sahip akranlarına kıyasla anlamlı düzeyde yüksek tutum puanları elde ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin öğrenme stillerine göre müzik dersine ilişkin tutum puanları grafiği aşağıda gösterilmiştir.

7. Alt Problem: Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 16 Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenme Stillerine Göre Müzik Dersi Kazanım Puanlarının Karşılaştırılması

	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	175,139	4	43,785	,299	,878
Grup içi	26665,599	182	146,514		
Toplam	26840,738	186			

Tablo 16’da ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre müzik dersi kazanım puanları üzerinde gerçekleştirilen F testi sonuçları görülmektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin öğrenme stillerine göre müzik dersi kazanımlarında 0,299 F değeri elde edilmiştir. Bu bulgu 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı değildir. Yani farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

8. Alt Problem: Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersi Kazanımları ile Tutumları Arasında Anlamlı İlişki Var mıdır?

Tablo 17 Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersi Kazanımları ile Tutumları Arasındaki İlişkiler

Correlations

		Kazanım	TutumPuan
KazanımT	Pearson Correlation	1	,132
	Sig. (2-tailed)		,071
	N	187	187
TutumPuan	Pearson Correlation	,132	1
	Sig. (2-tailed)	,071	
	N	187	187

Tablo 17’de Ortaokul öğrencilerinin müzik dersi kazanımları ile aynı derse yönelik tutum puanları arasında hesaplanan korelasyon testi sonuçları görülmektedir. Pearson Korelasyon tekniği analizlerine göre iki değişken arasında 0,13 r değeri hesaplanmıştır. Bu katsayı 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir ilişkiyi ortaya çıkarmamıştır.

Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları ile ders kazanımları arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır.

BÖLÜM IV

Sonuçlar ve Öneriler

- Öğrenciler genel olarak müzik dersi kazanımlarına çok yüksek düzeyde ulaşmışlardır. Bununla birlikte 6 sınıf öğrencilerinin bir kazanımda “Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular” İYİ, diğer kazanımlarda ise çok iyi düzeyde müzik dersinin kazanımlarını elde ettikleri görülmüştür. Benzer şekilde 7 sınıf öğrencilerinin iki kazanımda “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır “ ve “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” İYİ, diğer kazanımlarda ise çok iyi düzeyde müzik dersinin kazanımlarına ulaştıkları görülmüştür. Araştırmada dikkat çeken diğer bir durum ise 7. Sınıf öğrencilerinin de “İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler” kazanımında en yüksek ortalamayı elde etmiş oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin cinsiyetleri açısından müzik dersi tutumları farklılık göstermektedir. Kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha yüksek ve olumlu tutumlara sahiptir.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin cinsiyetleri açısından müzik dersi kazanımları farklılık göstermektedir. Kız öğrenciler erkek arkadaşlarından daha yüksek düzeyde müzik dersi kazanımları elde etmişlerdir.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin sınıf düzeyleri açısından müzik dersi tutumları farklılık göstermektedir. 6. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler 7. sınıftaki öğrencilerden daha yüksek ve olumlu tutum puanları elde etmişlerdir. Sınıf düzeyi arttıkça müzik derslerine yönelik olum tutum düşmektedir.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin sınıf düzeyleri açısından müzik dersi kazanımları farklılık göstermektedir. 6. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler 7. sınıftaki öğrencilerden daha yüksek düzeyde müzik dersi kazanımı elde etmişlerdir. Sınıf düzeyi arttıkça müzik ders başarısı düşmektedir.
- Öğrencilerin öğrenme stillerine göre müzik dersine yönelik tutum puanları farklılık göstermektedir. Yerleştiren öğrenme stili ve çoklu öğrenme stillerine sahip öğrenciler diğer stillere sahip akranlarına kıyasla müzik dersine yönelik daha olumlu tutumlar sergilemektedir.

- Öğrencilerin öğrenme stilleri açısından müzik dersi kazanımları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Tüm öğrenme stillerindeki öğrencilerin müzik dersinden yüksek düzeyde kazanım elde ettikleri görülmüştür.
- Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları ile kazanımlara ulaşma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Öneriler

- Çocukların derse yönelik tutumlarını nasıl artıracakları konusunda müzik dersi öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitimler ve seminerler verilebilir.
- Öğrenme stillerinin esneklik ve çeşitlilik gösteren yönü dikkate alınarak müzik dersi eğitim programlarının bu yaklaşımla düzenlenmesi önerilmektedir.
- Müzik derslerinin kazanımlarının gerçekleşmesinde etkili olan faktörleri belirlemek amacıyla deneysel ve nitel araştırmalar yapılabilir.
- Öğrencilerin müzik derslerindeki kazanım düzeylerini artırmak amacıyla, öğretmenlere etkili öğretim yöntemleri konusunda seminerler verilebilir.
- Bu araştırma sonunda, öğrenme stilleri ile öğrencilerin müzik dersi tutum puanları arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu sonucun genellenebilmesi için farklı okul ve sınıf düzeylerinde çalışma tekrarlanabilir.
- Öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinlikleri uygulayarak öğrencilerin müzik dersi kazanım ve tutumlarını etkisini ortaya koyacak deneysel araştırmalar yapılabilir.
- Bu nedenle müzik eğitimcilerine yönelik aşağıdaki öneriler ileri sürülebilir:
 1. Öğrenme stillerine dayalı etkinliklerin gerçekleştirildiği sınıflarda derslerde çok yönlü ve zengin öğrenmeler ortaya çıkacaktır. Bu nedenle ortaokul kademesinde müzik sınıflarında etkinlikler tasarlanırken öğrencilerin öğrenme stillerinin göz önünde bulundurulması tavsiye edilebilir.
 2. Müzik derslerinin öğrenme-öğretme sürecinde istenilen hedeflere ulaşmada son derece önem arz eden duyuşsal alana ait özelliklerin güçlendirilmesinde öğrencilerin bireysel öğrenme tercihlerini dikkate alan etkinliklerden faydalanılabilir.

3. Müzik derslerinde öğrencilerin derse yönelik ilgilerinin, motivasyonlarının, derse aktif katılımlarının sağlanması amacıyla öğrenme stillerine dayalı öğretim uygulamaları tavsiye edilebilir.
4. Müzik öğretim programlarında, derslerde kullanılan strateji, yöntem, teknik ve sınıf materyallerinin seçiminde, öğrencilerin öğrenme stillerinin dikkate alınmasına yönelik bilimsel bir yaklaşım oluşturulmalıdır.
5. Müzik sınıflarında öğrenme stilleri beraber öğrenmeyi etkileyebilecek motivasyon ve öğrenme stratejileri gibi diğer bireysel farklılıkların öğrenme-öğretme sürecinde dikkate alınmasının müzik dersindeki ve temel becerilerin geliştirilmesindeki etkisi araştırılabilir.
6. Müzik sınıflarında öğrenme stillerine dayalı etkinliklerin ilgi, tutum, kaygı gibi duyuşsal alana ait diğer özellikler üzerindeki etkisi incelenebilir.
7. Öğrencilerin hazır bulunuşlukları, ön bilgileri ve öğrenme stilleri müzik eğitiminde önemli bir role sahiptir. Bu nedenle müzik derslerinde öğrencilerin bu özellikleri birlikte dikkate alınarak doğru ve bilinçli bir müzik eğitimi verilmelidir. Bu aşamada öğrencilerin tutum ve motivasyonları dikkate alınmalı okuldaki diğer öğretmenler, rehberlik servisi ve aileler arasında bu konuda yoğun bir işbirliği yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aiken L. R. (1996). *Rating Scales and Checklists: Evaluating Behavior, Personality, And Attitudes*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Akkoyunlu, B. (1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, ss105-109.
- Aşkar, P. ve Akkoyunlu, B. (1993). Kolb Öğrenme Stili Envanteri. *Eğitim ve Bilim*, (87), 37-47.
- Babadoğan. C. (2000). Öğretim stili odaklı ders tasarımı geliştirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 147, 61-63.
- Bariş, D.A. ve Özata, E. (2009). Sınıf öğretmenliği anabilim dalında alınan müzik-müzik öğretimi derslerinin öğretmenlik uygulamalarındaki yansımaları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(18), 27- 41
- Baymur, F. (1978). *Genel Psikoloji*. 4Basım İstanbul:İnkılap Kitabevi
- Boydak, A. (2001). *Öğrenme Stilleri*. 1.Basım, İstanbul: Beyaz Yayınları, 2001
- Brandt, R. (1990). On learning styles: A conversation with pat guild. *Educational Leadership*, 48(2), 10-13.
- Brennan, M. (2013). Nobody likes rock and roll but the public: down beat, genre boundaries and the dismissal of rock and roll by jazz critics. *Popular Music and Society*, 36 (5), 559-577
- Brooks, J.G. & Brooks, M.G. (1994). *In Search Of Understanding: The Case For Constructivist Classrooms*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Claxton, C. S., & Ralston, I. (1978). *Learning Styles: Their Impact on Teaching and Administration*. Washington. D.C.: National Institute of Education.
- Creech, A., Papageorgi, I., Duffy, C., Morton, F., Hadden, E., Potter, J. (2008). Investigating musical performance: commonality and diversity among classical and non-classical musicians. *Music Education Research*, 10 (2), 215-234

- Cüceloğlu, D. (1997). *İnsan Ve Davranışı Psikolojinin Temel Kavramları*.7.Basım
İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çakırer, A. S.(1999). *İlköğretim Okulları I. Kademedeki Hayat Bilgisi Dersinin Müzik Destekli ve Geleneksel Yaklaşımla İşlenmesinin Öğrenci Başarısı Açısından Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Çevik, D. B. (2011). Armoni dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40, (190) 7-24.
- Coşkun, G. (2012). Müzik bilimi ve yaratıcılık. *Pivolka*, 21, 14-16.
- Dornbusch, S., Ritter, P., Leiderman, P., Roberts, D., & Fraleigh, M. (1987). The relation of parenting style to adolescent school performance. *Child Development*, 58, 1244-1257.
- Dunn, R. (2004). Learning style: state of the science. *Theory into Practice*, 23, (1) 10-19
- Farewell, T. (2018). *Learnin styles: Visuali, Auditory, Kineshetic*.
[http://:www.familyeducation.com](http://www.familyeducation.com), Erişim: 01.05.2018
- Fredrickson, W. (2007). Perceptions of college-level music performance majors teaching applied music lessons to young students. *International Journal of Music Education*, 25(1), 72-80.
- Gardner, M., Fox, A., Jeffery, E. and Knowles, D.(1996). Improves reading and math performance. *Nature*, 381, 284-298.
- Gençaydın, Z. (1990). *Sanat Eğitiminin Düşünsel Temelleri Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi Ve Sorunları*. Ankara: Şafak Matbaacılık
- Given, Barbara. K. (1996). Learning styles: a synthesized model. *Journal of Accelerated Learning and Teaching*, 21(1&2), 11-43.
- Hein, T.L. ve Budny, D.D. (2000). Styles and Types in Science and Engineering Education. *Paper Presented International Conference on Engineering and Computer Education*, Sao Paulo, Brazil.

- Hennessy, S. (1998). *Coordinating Music across the Primary School*. London: Falmer Press, 1998.
- HKSR. (2018). *Membership of the Curriculum Development Council Committee on Arts Education*. http://www.edb.gov.hk/attachment/en/curriculum-development/kla/arts-edu/references/music%20complete%20guide_eng.pdf, Erişim: 10.04.2018
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Teknikleri*. Ankara: Nobel Yayınevi
- Kıncal, R., Y. (2006). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Kocabaş, A.(1997). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerinin Uygulanmasında Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri. *Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, III. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu*, 23-24 Ekim. 1997, Balcalı-Adana
- Kocabaş, A.(1998). Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Derslerindeki Yeterliklerine İlişkin Görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu*, 15-16 Ekim. 1998, Denizli
- Kocabaş, A., Selçioğlu, E. (2003). İlköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarında müzik dersinin gerçekleşme düzeyine ilişkin öğrenci görüşleri. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Özel Sayısı*,:8, 59-69
- Kolb, D. A. (1981). Learning styles and disciplinary differences. *The Modern American College*, 11, 232-255.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development* (Vol. 1). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Kolb, D.A. (1985). *Learning Style Inventory: Self Scoring Inventory and Interpretation Booklet*. Boston: McBer and Company.
- Kurbanoglu, S. ve Akkoyunlu, B. (2008). Bilgi yönetimi bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(3), 296-307.
- Lehr, M. (1998). Brain building subject. *Teaching Music*, 6 (2). Reston: The National Association For Music Education.

- Marshall, C. (1990). The Power of the learning styles philosophy. *Educational Leadership*, 48(2), p62.
- McCarthy, B. (1990). Using the 4MAT system to bring learning styles to schools. *Educational Leadership*, 48(2), pp31-37.
- McCarthy, B. (2000). *About Teaching 4MAT in the Classroom*. Wauconda, IL: About Learning, Inc.
- Mccormick, J. and Mcpherson G. (2006). Self-efficacy and music performance. *Psychology of Music*, 34, 332–336.
- McQueen, H., Creech, A. (2018). Teachers' and students' music preferences for secondary school music lessons: reasons and implications. *Music Education Research*, 20(1), 22-31
- MEB. (2006). *İlköğretim Müzik Dersi 6,7,8, Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Devlet Kitapları. Ankara. MEB yayınevi
- MEB. (2017). *Ortaokul. Müzik Dersi Öğretim Programı*. Ankara. MEB yayınevi
- MEB. (2007). *İlköğretim Müzik Dersi 1-5. Sınıflar, Öğretim Programı*. http://ttkb.meb.gov.tr/muzik1_5.htm. Erişim: 12.12. 2017
- Messick, S. (1994). The matter of style: Manifestations of personality in cognition, learning, and teaching. *Educational Psychologist*, 29,121-136.
- Milliyet Gazetesi, (2009, 28 Ekim). *Müziğin hayatımızdaki yeri*. <http://blog.milliyet.com.tr/muzigin-hayatimizdaki-yeri-/Blog/?BlogNo=210789>
Erişim: 12.12.2017
- Morris, S. ve McCarthy, B. (1990). 4MAT in Action II: Sample Lesson Plans for Use with the 4MAT System. Barrington: Excel, Inc.
- Munch, C. (1990). Ben bir orkestra şefiyim. İstanbul: Afa Yayınları.
- Nacakçı, Z. (2006). İlköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28 Nisan, Pamukkale Üniv. Eğt. Fak. Denizli

- Peker, M. (2003). *Öğrenme Stilleri ve 4MAT Yönteminin Öğrencilerin Matematik Tutum ve Başarılarına Etkisi*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Peker, M. ve Aydın, B. (2003). Anadolu ve Fen Liselerindeki öğrencilerin öğrenme stilleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(14), 167-172.
- Rauscher,F. Ve Shaw,G. (1997). *Enhances Higher Brain Function. Neurological Research*, Feb. 28. Reynolds,J.W. Music education and Student Self-Concept: A Review of Literature. <http://usic.arts.usf.edu/rpme/pmereyn.htm>, Erişim: 15.02.2018
- Rauscher FH1, Shaw GL. (1997). Music training causes long-term enhancement of preschool children's spatial-temporal reasoning. *Neurol Res.*, 19(1):2-8.
- Roberts, J. C. (2015). Situational interest of fourth-grade children in music at school. *Journal of Research in Music Education*, 63 (2), 180-197.
- San.İ. (2003). *Sanat ve Eğitim*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Scales, A. Y. (2000). *The Effect of Learning Style, Major, and Gender on Learning Computer-aided Drawing in an Introductory Engineering/Technical Graphics Course*. PhD thesis, North Carolina State University.
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim, Öğrenme Ve Öğretim Kuramlarından Uygulamaya..* Ankara: Gazi Kitapevi
- Sternberg, R. J. (1998). Styles of thinking and learning. *Canadian Journal of School Psychology*, 13(2), 15-40.
- Sünbül, A. Murat (2007). *Öğretim İlke Ve Yöntemleri*. Konya: Çizgi Yayınevi.
- Şendurur ve Barış (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174
- Şimşek, A. (2006). *Öğrenme Biçimi*. (Editörler: Yıldız Kuzgun ve Deniz Deryakulu).
- Şimşek, N. (2002). Big16 öğrenme biçimleri envanteri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 1(1), 33-47.

- Tatar, E. ve Tatar, E. (2007). Öğrenme stillerine dayalı öğretim. *Journal of Qafqaz University*, 20, 126-130.
- Tılfarlıoğlu, F. ve Cinkara, E. (2009). Self- efficacy in efl: differences among proficiency groups and relationship with success. *Novitas-ROYAL*, 3(2), 129-142.
- Saygı, C., Bilen, S. (2007). Aktif öğrenmenin müzik tarihi dersine ilişkin başarı, tutum ve özyeterlik üzerindeki etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 723 - 755
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi (Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar)*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi (Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar)*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları
- Weber, E. (1999). Uniting to introduce multiple intelligences approaches (MITA). *Nassp Bulletin*; 83(604), 57-64.
- Weinstein, C. E., Mayer, R. (1986). *The Teaching of Learning Strategies. Handbook of Research on Teaching*, New York: American Research Association, Mc Millan. [315-326]
- Wilson, F. R. (1998). *Provides Important Experiences AMC, Music and Your Child*.
- Wright, R. (1998). A holistic approach to music education. *British Journal of Music Education*, 15(1), 71-81.
- Yazıcılar, Ö. ve Güven, B. (2009). Öğrenme stili özelliklerinin dikkate alındığı öğretim etkinliklerini uygulamanın akademik başarı, tutumlar ve hatırd tutma düzeyi üzerindeki etkisi. *İlköğretim Online*, 8(1), 9-23. <http://ilkogretimonline.org.tr/vol8say1/v8s1m2.pdf>, Erişim Tarihi: 25.08.2013.
- Yılmaz, H. Ve Sünbül, A.M. (2002). *Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme*. Konya: Mikro Yayınevi

EKLER**Ek 1. Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı****Ek-2. Ölçek ve Formlar**

Ek-2. Ölçek ve Formlar

Adınız Soyadınız :

1.Cinsiyetiniz : Bay () Bayan ()

2. Sınıfınız :.....

3-Bu dönem tüm derslerde genel not ortalamanız:

4.Babanızın öğrenim durumunu (Lütfen aşağıya işaretleyiniz)

A)İlkokul B)Ortaokul C)Lise D)Üniversite-yüksek okul
E)Lisans üstü

5.Annenizin öğrenim durumunu (Lütfen aşağıya işaretleyiniz)

A)İlkokul B)Ortaokul C)Lise D) Üniversite-yüksek okul
E)Lisans üstü

6) Aşağıdaki müzik türlerinden hangilerini dinliyorsunuz? Birden fazla işaretleyebilirsiniz.

- ()a. Türkçe Pop Müzik ()e- Rock/Metal Müzik ve Hiphop/Rap müzik
()b- Yabancı Pop Müzik ()f- Klasik Müzik
()c- Arabesk Müzik ()g- T.H.M.
()d- Blues/Caz Müzik ()h- T.S.M

7) Bireysel çalgı eğitimi alıyor musunuz? A) EVET () B) HAYIR ()

8) Alıyorsanız hangi enstrümanı çalılıyorsunuz?:

ÖLÇEK II. ÖĞRENME STİLLERİ ÖLÇEĞİ

Aşağıda dört ayrı ifadeye sahip 12 cümle bulunmaktadır. Bu çalışmada "Herhangi bir şeyi öğreneceğinizde kendinizi nasıl motive edersiniz?" sorusunun cevabı aranmaktadır. Buna göre her cümleyi ayrı ayrı puanlandırın. Yeni bir şeyi öğrenirken içinde bulunduğunuz durumu hatırlamaya çalışın. Daha sonra en iyi nasıl öğrendiğinizi tanımlayan ifadeden başlayarak, öğrenmenizle en az ilgili olduğunuzu düşündüğünüz ifadeye doğru, **puanlarınızı "4" ten "1" e azaltarak (4-3-2-1şeklinde)** veriniz. Her bir cümlede, bütün ifadeleri puanlandırıdığınızdan emin olunuz.

1. Öğrenirken,
a() hislerime göre hareket etmekten hoşlanırım.
b() izlemekten ve dinlemekten hoşlanırım.

c () fikirler hakkında düşünmekten hoşlanırım.

d () bir şeyler yapmaktan hoşlanırım.

2. En iyi

A () önsözlerime ve hislerime güvendiğimde öğrenirim.

YG _____ () dikkatlice dinleyip, izlediğimde öğrenirim.

C () mantıksal düşünme yeteneğime güvendiğimde öğrenirim.

AY _____ () başarmak için çok çalıştığımda öğrenirim.

3. Öğrenirken,

A () çok güçlü hislere ve tepkilere sahibimdir.

YG _____ () çok sessiz ve çekingen olurum.

C () olayların gerekçelerini açığa çıkarmaya çalışırım.

AY _____ () yaptığım işin sorumluluğunu üzerime alırım.

4. En iyi

A () hissederek öğrenirim.

B () izleyerek öğrenirim.

C () düşünerek öğrenirim.

D () yaparak öğrenirim.

5. Öğrenirken,

A () yeni deneyimlere açığım.

B () konuyu her yönüyle incelerim.

C () olayları analiz etmekten ve onları basit parçalara ayırmaktan hoşlanırım.

D () deneyler yapmaktan hoşlanırım.

6. Öğrenirken,

A () sezgilerime güvenen biriyim.

B () dikkatlice gözlem yapan biriyim.

C () mantıksal hareket eden biriyim.

D () katılımcı biriyim.

7. En iyi,

A () kişisel ilişkilerden öğreniyorum

B () gözlemlerimden öğreniyorum.

C () mantıklı teorilerden öğreniyorum.

- D() deneme ve uygulamalardan öğreniyorum.
8. Öğrenirken,
A() öğrenilenlerle yakından ilgili olduğumu hissedirim.
B() uygulamaya geçmeden zamanımı ayarlarım (işleri yapmak için acele etmem)
C() fikir ve teorilerden hoşlanırım.
D() çalışmamın sonuçlarını görmekten hoşlanırım.
9. En iyi,
A() hislerime güvendiğimde öğrenirim.
B() gözlemlerime güvendiğimde öğrenirim.
C() fikirlerime güvendiğimde öğrenirim.
D() kendi kendime denemeler yaptığımda öğrenirim.
10. Öğrenirken,
A() kabullenici birisiyim.
B() çekingen birisiyim.
C() mantıklı, akli başında biriyim.
D() sorumluluk sahibi birisiyim.
11. Öğrenirken,
A() yaptığım işe kendimi veririm.
B() gözlem yapmaktan hoşlanırım.
C() değerlendirmeler yaparım.
D() aktif katılımcı olmaktan hoşlanırım.
12. En iyi,
A() yeni düşüncelere açık ve uygulamacı davrandığımda öğrenirim.
B() dikkatli olduğumda öğrenirim.
C() fikirleri analiz ettiğimde (parçalara ayırdığımda) öğrenirim.
D() açık fikirli olduğumda öğrenirim.

Ek. MÜZİK DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİ

Bu ölçek; ilköğretim altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçekten elde edilen veriler, araştırma amacının dışında kullanılmayacaktır. Araştırmaya katılan öğrencilerin isimleri, kişisel bilgileri ve okulları gizli kalacaktır. Bu ölçekte 25 madde bulunmaktadır. Her madde için “Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Az Katılıyorum, Katılmıyorum, Hiç Katılmıyorum” seçenekleri verilmiştir. Her maddede seçeneklerden uygun gördüğünüzü, örnekte olduğu gibi (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Araştırmanın sonuçlarını etkileyeceği için, hiçbir maddeyi boş bırakmamanızı rica eder, katılımınızdan dolayı çok teşekkür ederiz.

MÜZİK DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİ	Tama- men Ka- tılı- yorum	Katıl- yorum	Az Katı- lıyorum	Katılmı- yorum	Hiç Ka- tılmıyo- -
1. Müzik dersi benim için eğlencelidir.	()	()	()	()	()
2. Müzik dersi önemli gördüğüm derslerdendir.	()	()	()	()	()
3. Müzik dersinde sıkılıyorum.	()	()	()	()	()
4. Müziğin ders olarak okutulması bence gerekli değildir.	()	()	()	()	()
5. Müzik dersinin boş geçmesi beni sevindirir.	()	()	()	()	()
6. Müzik dersi kaldırılrsa mutlu olurum.	()	()	()	()	()
7. Müzik dersi ilgi duyduğum derslerin en sonunda yer alır.	()	()	()	()	()
8. Müzik dersi beni korkutur.	()	()	()	()	()
9. Müzik dersinde yapılan etkinlikler hoşuma gitmez.	()	()	()	()	()
10. Müzik dersinin olduğu günlerde kendimi gergin hissederim.	()	()	()	()	()
11. Müzik dersi sevdiğim derslerden değildir.	()	()	()	()	()
12. Müzik dersini severim.	()	()	()	()	()
13. Müzik dersi en çok ilgi duyduğum dersler arasındadır.	()	()	()	()	()
14. Müzik dersinin saatlerinin artırılmasını isterim.	()	()	()	()	()
15. Müzik dersinde yapılan tüm etkinliklerden hoşlanırım.	()	()	()	()	()
16. Müzik dersi ile ilgili etkinliklerin beni dinlendirdiğini hissederim.	()	()	()	()	()
17. Müzik dersinin olduğu günlerde kendimi rahat hissederim.	()	()	()	()	()

rim.					
18. Müzik dersinin boş geçmesini istemem.	()	()	()	()	()
19. Müzik dersinde işlenen konulardan zevk alırım.	()	()	()	()	()
20. Müzik dersinde yapılan etkinliklere sıkılmadan katılırım.	()	()	()	()	()
21. Müzik dersi ödevlerimi severek yaparım.	()	()	()	()	()
22. Müzik dersinin olduğu günü sabırsızlıkla beklerim.	()	()	()	()	()
23. Müzik dersine çok sevdiğim için çalışırım.	()	()	()	()	()
24. Müzik dersinin olduğu günün gelmesini hiç istemem.	()	()	()	()	()
25. Müzik dersine sadece sınıf geçmek için çalışırım.	()	()	()	()	()

Ek-6.Sınıf KAZANIM DEĞERLENDİRME FORMU

	Pekiyi	İyi	Orta	Geçer	Zayıf
6.Sınıf 1. Dönem KAZANIMLAR	()	()	()	()	()
A.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.	()	()	()	()	()
B.1. Temel Müzik Yazı ve Ögelerini Kullanır (On Altılık Notalar)	()	()	()	()	()
A.7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.	()	()	()	()	()
A.6. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.	()	()	()	()	()
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Hece Bağı).	()	()	()	()	()
A.4. Basit çok sesli şarkılar söyler.	()	()	()	()	()
D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.	()	()	()	()	()
A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.	()	()	()	()	()
C.1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.	()	()	()	()	()
C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.	()	()	()	()	()
B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	()	()	()	()	()
C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	()	()	()	()	()

Ek-7.Sınıf KAZANIM DEĞERLENDİRME FORMU

	Pekiyi	İyi	Orta	Geçer	Zayıf
7.Sınıf KAZANIM DEĞERLENDİRME FORMU	()	()	()	()	()
A.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler	()	()	()	()	()
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (7/8'lik aksak ölçü, çoğaltma noktası, senyö, da capo, fine, kalın la, kalın si, ince re, ince mi).	()	()	()	()	()
A.4. Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.	()	()	()	()	()
A.7. Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendirir.	()	()	()	()	()
A.6. Atatürk'ü konu alan müzik eserlerini dinlemekten hoşlanır.	()	()	()	()	()

A.2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.	()	()	()	()	()
D.6. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini öğrenmeye istekli olur.	()	()	()	()	()
D.5. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde Türk müziğinin gelişmesine verdiği önemi açıklar.	()	()	()	()	()
C.2. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	()	()	()	()	()
C.5. Farklı ve tekrarlanan motiflerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.	()	()	()	()	()
B.4. Çalgı ve çalgı topluluklarını ayırt eder.	()	()	()	()	()
B.3. İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.	()	()	()	()	()
A.3. Düzeyine uygun çok sesli eserler seslendirir.	()	()	()	()	()

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Şakir NEVRUZ			
Doğum Yeri:	ERMENEK			
Doğum Tarihi:	01.05.1990			
Medeni Durumu:	BEKAR			
Öğrenim Durumu: YÜKSEK LİSANS				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Cumhuriyet ilköğretim okulu	5	ERMENEK	1996-2001
Ortaöğretim	Cumhuriyet Orta etim okulu	3	ERMENEK	2001-2004
Lise	Aksaray Güzel Sanatlar Lisesi	4	AKSARAY	2004-2008
Lisans	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	KONYA	2010-2014
Yüksek Lisans	Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü	YÜKSEK LİSANS	KONYA	2014-2018
Becerileri:	Flüt, Piyano, Şan Eğitmeni			
İlgi Alanları:	Müzik ile alakalı bütün konularda, diğer branşlar ve aktivitelerde fayda sağlayıcı etkileşim ve uyum içerisinde verimliliği artırıcı sistemler ve uygulamalar geliştirmek ve bunların sürekliliğini sağlamak.			
İş Deneyimi:	● Selçuk Üniversitesi Temel Eğitime Destek Topluluğunda Gönüllü Eğitimci			

	<p>menlik</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Müzik Eğitim Merkezlerinde Öğitmenlik (Yan Flüt, Piyano, Şan,derslerine girdim. Aynı zamanda güzel sanatlar müzik eğitim dallarına lise ve lisans seviyesine giriş için öğrenci yetiştirdim) ○ ÖZEL KONYA ESENTEPE KOLEJİ MÜZİK ÖĞRETMENİ (2016/HALEN ÇALIŞMAKTAYIM)
<p><u>Katıldığım</u> <u>Seminerler VE</u> <u>KATILDIĞIM</u> <u>SANATSAL</u> <u>ETKİNLİKLERİN</u> <u>BAZILARI :</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Öğretmen Akademisi Vakfı “Öğrenen Lider Öğretmen” (05-06/10/2013) ORFF TEMEL EĞİTMEN Eğitmen: Onur Erol (10-11/11/2012) ○ PRESCHOOL PRODİGİES EĞİTMEN Eğitmen: Zafer Türkkkan (13/04/2018) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı “Oda Müziği Konseri” (21/04/2014) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Orkestrası “Film Müzikleri Konseri” (10/06/2013) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Orkestrası “Film Müzikleri Konseri” (9/04/2013) ○ Bireysel Çalgı Konseri (8/05/2012) ○ Konya Büyükşehir Belediyesi Konya Üniversitesi “SEFERBERLİK TÜRKÜLERİ” KONSERİ (18/03/2012) ○ TC Kara Kuvvetleri Komutanlığı Hava Savunma Okulu Ve Eğitim Merkezleri Komutanlığı “MUSTAFA KEMAL ATATÜRK Anma Konseri” (09/11/2012) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “18 Mart Çanakkale Şehitlerimizi anma konseri” (18/11/2011)

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “Prof. Gülşen ŞİMŞEK’i anma konseri”(11/04/2013) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “AYRILSAK DA BERABERİZ KONSERİ” (11/05/2013) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “Flüt ve Viyolonsel Konseri” (28/04/2011) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “PIYANO Konseri” (28/05/2012) ○ Necmettin Erbakan Üniversitesi “8 Mart Dünya Kadınlar Günü Konseri” (8/03/2012) ○ Aksaray Üniversitesi “ATATÜRK VE CUMHURİYET Konseri” (15/11/2007)
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	<ul style="list-style-type: none"> ○ Doç.Dr.Sema SEVİNÇ NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı: 05316651464 KONYA. ○ Yrd.Doç.Dr.Vahide Bahar YİĞİT NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Müzik Eğitimi :05056704221 KONYA. ○ Doç.Dr.Feyzan VURAL NİĞDE ÜNİVERSİTESİ KONSERVATUAR :05072366694 NİĞDE. ○ Doç.Dr.Attila ÖZDEK NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Müzik Eğitimi :05056299960 KONYA. ○ Dr.Banu USLU YABANCI DİLLER YÜKSEK OKULU :05324232956 KONYA. ○ Gülümser CENGİZ ESEANTEPE KOLEJİ OKUL ÖNCESİ KORDİNATÖRÜ :05302081114 KONYA.

Tel:	Cep Tel: 05057552292
E-Posta:	E-mail: sakirnevruz@hotmail.com
Adres	● Adres : Havzan Mah. Şehir cad. sültem sitesi .Gül ap. 41/2 MERAM-KONYA